

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti
A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.—, večji inzerati peti
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 180.

NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NA DELO ZA MOČNO JUGOSLAVIJO

Nadaljnje kandidature v dravski banovini — Spremembe v razporedu predsednikov volišč — Le v složnem delu je uspeh

Ljubljana, 24. oktobra. AA. Sreska sodišča v dravski banovini so včeraj potrdila še te-le kandidature:

srez Maribor-levi breg: dr. Ljudevit Pivko, profesor v Mariboru; namestnik Janžekovič Ivan, posestnik v Košakih; srez Ljubljana-okolica: Jarc Evgen, profesor v pokouju v Ljubljani; namestnik Petrovčič, župan na Viču;

srez Kamnik: dr. Potokar Ivan, odvetnik v Kamniku; namestnik Pančur Franc, posestnik v Zgornjih Tuhinjah;

srez Črnomelj in Metlika: Lovšin Evgen, posestnik v Ljubljani; namestnik Šmalceti Josip, trgovec in posestnik v Predgradu, občina Stari trg ob Kolpi;

srez Krško: Majcen Ivan, mesar in posestnik v St. Janžu; namestnik Globovnik Ivan, posestnik v Skocijanu;

srez Krško: Vale Maks, trgovec in posestnik v St. Jerneju; namestnik Bučar Lavoslav, posestnik v Kostanjevici;

srez Krško: Grebene Anton, posestnik v Brezju, občina Krško; namestnik Horvatič Martin, posestnik v Krški vasi;

srez Krško: Drmelj Alojz, posestnik in župan v Boštanju; namestnik Polanc Anton, mlinar in župan v Radečah;

srez Litija: dr. Zorec Vinko, odvetnik v Beogradu; namestnik Kovačič Anton, kmet in gostilničar v Selu, občina Bukovica;

srez Novo mesto: Klinc Anton, župan v Gornjem Polju; namestnik Matko Davorin, upokojenec v Novem mestu;

srez Novo mesto: dr. Zupanič Niko, bivši minister v Ljubljani; namestnik Belovsky Klement, posestnik v Sveti Heleni, občina Mirna;

srez Maribor-desni breg: dr. Vauhanik Miloš, odvetnik v Mariboru; namestnik Volk Matija, posestnik in župan v Pobrežju pri Mariboru;

srez Celje: Piki Franc, posestnik in gostilničar v Gotovlju; namestnik Srebotnik Ivan, posestnik in veletrgovec z lesom v Sv. Petru v Savinjski dolini;

srez Ptuj: Petovar Lovro, poštar v pokouju in posestnik v Ivanjkovcih; namestnik Solar Franjo, posestnik v Zlatolici;

srez Ptuj: Vuk Štefan, župan in posestnik v Cirkovcih; namestnik Čeh Jožef, gostilničar in posestnik v Ločici;

srez Konjice: Gajšek Karol, notarski kandidat v Konjicah; namestnik dr. Mejak Ervin, odvetnik v Konjicah;

srez Ljutomer - Radgona: Zemljič Jakob, posestnik in župan v Radenci; namestnik Skuhala Franc, posestnik in župan v Križevcih;

srez Slovenjgradec: dr. Vošnjak Bogumil, poslanik v pokouju v Beogradu; namestnik dr. Bratkovič Alojz, odvetnik v Slovenjgradcu;

srez Šmarje - Rogatec: Zdošek Anton, posestnik v Hotunju; namestnik Debelak Simon, posestnik v Kristan vrhu;

srez Dravograd: inž. Pahernik Franc, posestnik v Vuhredu; namestnik Geršak Ivan, posestnik in župan v Črni;

srez Dravograd: dr. Rapotec Vinko, odvetnik v Mariboru; namestnik Topolovec Anton, okrožni nadzornik konzumnega društva v Prevalju;

srez Murska Sobota: Hartner Ferdinand, posestnik v Murski Soboti; namestnik Kočar Matija, župan in posestnik v Skakovcih;

srez Murska Sobota: Vezir Geza, posestnik in gostilničar v Martjancih; namestnik Hodošek Franc, posestnik v Venkovcih;

srez Dolnja Lendava: Faflik Fran, župnik v Kančevcih; namestnik Ošlaj Jožef, občinski tajnik v Dolnji Lendavi;

srez Dolnja Lendava: Hajdinjak Anton, posestnik v Odrančih; namestnik Križanič Nikolaj, župan in posestnik v Kotu;

Kandidature drugod

Beograd, 24. oktobra. Rok za vlaganje sreskih kandidatur se bliža koncu. Do konca tega tedna morajo biti vse kandidature vlozene. Dočim so poprej stranke za cela volilna okrožja same postavljale svoje kandidature, si sedaj vsak srez sam izbira svoje ljudi. Te ugodnosti se volilci tudi pridno poslužujejo in le malo bo v državi srezov, kjer bi bil samo po en kandidat. V zadnjih dneh so bile med drugimi vlozene še naslednje kandidature:

mesto Zagreb: bivši minister Juraj Demetrovič, namestnik Jakob Pavlica, in inž. Ferdo Šega, gradbeni podjetnik,

namestnik Dragotin Domanjko, zasebni uradnik (Zagreb voli dva poslanca); srez Zabar: minister prometa inž. Lazar Radivojevič;

srez Vukovar: minister brez portfelja Ivan Palaček, namestnik Bogdan Dejanović, pravoslavni svečenik;

srez Zemun: bivši minister dr. Svetislav Popović, župan v Zemunju;

srez Novi Sad: Gedeon Djundjerski, predsednik borze in veleindustriec.

Izpremembe v razporedu predsednikov volilnih odborov

Beograd, 24. oktobra. »Službene Novine« objavljajo naknadne izpremembe glede volišč in predsednikov volilnih odborov. Za dravsko banovino so izvršene naslednje izpremembe:

Mesto Ljubljana: Za predsednika XI. volišča je imenovan namesto dr. Jakoba Borka načelnik direkcije državnih železnic g. Ivan Deržić. Za predsednika XXIV. volišča je imenovan namesto prof. dr. Stanke Lapajneti agrarni inspektor Tone Šaplja.

Srez Brežice: volišče Sromlje: za predsednika je imenovan učitelj Vladko Župevc.

Srez Dolnja Lendava: Volišče Dolnja Lendava: za predsednika volilnega odbora namesto Stanka Šikiča sodni kancelist Josip Geder.

Srez Gornji grad: volišče Mozirje: za predsednika namesto Mateja Coričana učitelj Stanko Vičič.

Srez Konjice: volišče Loče: namesto Franca Friedla učitelj Fran Solar.

Srez Laško: volišče Trbovlje II.: namesto Josipa Steve učitelj Leopold Omerzu.

Srez Novo mesto: volišče Orehovica: za predsednika volilnega odbora Josip Prušnik, šolski upravitelj; volišče Storičje: namesto Frana Mastnaka sodnik Jakob Novega mesta.

Srez Radovljica: volišče Koroška Bela: za predsednika volilnega odbora je imenovan inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Slovenjgradec: volišče Slovenjgradec: za predsednika volilnega odbora inž. Emil Papis, sreski šumarski referent.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

Srez Ptuj: volišče Ptuj: za predsednika volilnega odbora inž. Miroslav Sušteršič.

lom, da hočejo to dete — naš narod — postaviti na noge in ga voditi s čvrstim korakom, da stopi v svet pripravljen na vse borbe in težkoče, ki silijo od vseh strani. Upoštevati je treba, da leže na poti do naše nacionalne in gospodarske samostojnosti razne ovire, v glavnem pa prihajajo od dveh strani. Ene se ne moremo obraniti sami, to je svetovne gospodarske krize, ki prihaja kot posledica svetovne vojne, do katere je prišlo, ker so hoteli močnejši podjarmiti slabše, med katerimi smo bili tudi mi. Madžari in Germani so nas zaslužili in izkoristili ter hoteli popolnoma uničiti. Stolejta so uživali sadove našega delovnega ljudstva, ki so mu od svoje bogate mize metali samo drobtine. Prevrat je napravil temu konec. Dobili smo samostojno državo. Toda te pridobitve sprva nismo znali pravično oceniti. Namesto, da bi se združili in v složnem delu gradili svoj skupni dom, smo se med seboj prepirali in prekakali ter pri tem zanemarjali državo in narod. Sedaj mora biti tudi temu konec. Prepripi so povzročali oni, ki so hoteli živeti na račun naših žuljev. Tudi temu je treba sedaj napraviti konec.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Nočemo več politikov, ki so nas hujskali med seboj, izkoristili vero za svoje strankarske cilje in zavajali dobrodušen narod v mržnjo in sovraštvo zato, da bi ostali na krmilu in lepo živeli. Prepripi so šli tako daleč, da je prišla država sama v resno nevarnost. Nam bi se lahko sedaj že mnogo bolje godilo na gospodarskem polju, če bi se prej trezno in pametno delalo. Da pa bo mogoče to popraviti, nam je potrebna sloga. Slovenec, Hrvat in Srbin je potrebna samo sloga, vsega drugega imamo dovolj.

Druga stran, zaradi katere moramo biti vsi složni, je še bolj važna. Naši sovražniki komaj čakajo, da bi planili po nas. Vsak dan vidimo in čitamo, kako postopajo z našimi brati, ki so po nesrečnem naključju ostali izven mej naše države. Tem našim nesrečnim bratom odvzemajo sladki materni jezik, sladko besedo jugoslovensko in jih strlejo v hrbe! Koga ne bi zabolelo v dno duše, če bi danes kdo prišel, pa mu prepovedal, da ne sme več izpregovoriti niti ene same besede v svojem materinskem jeziku, da se morajo njegovi otroci učiti tujega jezika, proti čemur smo se stoletja borili? Prav ta borba je bila dokaz, da hočemo nekaj več, kakor samo svoj vsakdanji kruh. Hočemo, da smo združeni brati Hrvati, Srbi in Slovenci v eni, svoji veliki in močni državi. In to bomo dosegli 8. novembra, ako bomo vsi kot en mož šli na volišče in oddali svoj glas ljudem, ki hočejo v bodoči Narodni skupščini zastopati veliki jugoslovenski program.

Volitve 8. novembra nudijo za to najboljšo priliko. Noč

Naš tujski promet v letošnji sezoni

V splošnem je v primeri z lanskim letom nazadoval, toda ne mnogo

Ljubljana, 24. oktobra. Zveza za tujski promet je te dni sestavila statistiko tujkega prometa v dravski banovini v sezoni maj-september 1931. Statistika pravi, da je tujski promet pri nas sicer nekoliko nazadoval, vendar ne v takem obsegu, kakor bi bilo to glede na splošno gospodarsko krizo pričakovati. Dočim je lani posetilo Slovenijo 96.953 gostov in tujcev, je letos znašalo njih število 90.555. Največ je bilo Jugoslovenov in sicer 72.402, na drugem mestu so Avstrijci, ki jih je bilo 11.643, na tretjem pa Nemci iz rajha, ki še vedno radi prihajajo k nam. Bilo jih je 8576, dalje 4845 Čehoslovakov, 3248 Italijanov, 2187 Madžarov, 295 Francozov, 246 Angležev, 340 Poljakov itd.

Pogledno najprej naša največja letovišča Bled, Rogaška Slatina in Bohinj. V vseh treh letoviščih je bilo letos nekoliko manj letoviščarjev kakor lani, dočim je Kranjska gora napredovala.

Bled

Na Bledu je bilo letos 15.522 gostov, od teh 6412 Jugoslovenov, 2664 Avstrijcev, 2446 Čehoslovakov, 2427 Nemcev, 163 Angležev, 63 Francozov, 274 Italijanov, 511 Madžarov, 32 Norvežanov, 131 Poljakov, 96 Američanov iz Južne in Severne Amerike, 12 gostov iz Azije, 5 iz Afrike, 4 iz Avstralije, 33 iz raznih balkanskih držav in 249 iz drugih držav Evrope. Lani je bilo na Bledu 18.819 gostov, torej jih je bilo letos okrog 3300 manj.

Rogaška Slatina

V Rogoški Slatini je bilo letos 6821 gostov, od teh iz Jugoslavije 5248, iz drugih balkanskih držav 144, Avstrijci 357, Čehoslovake 56, Angleže 3, Francije 10, Italije 106, Madžarske 825, Nemške 2, Norveške 2, Poljske 8, iz drugih krajev Evrope 9, Severne in Južne Amerike pa 65. Lani je bilo v Rogoški Slatini 7720 gostov, torej jih je bilo letos 900 manj.

Bohinj

V Bohinju je bilo letos 1567 gostov, največ seveda iz Jugoslavije in sicer 1164, iz Avstrije 111, Čehoslovake 73, Angleže 24, Italije 84, Nemške 99, Norveške 2, Poljske 2, iz ostale Evrope 7 in Severne Amerike 1.

Kranjska gora

V Kranjski gori so bili letos s tujsko prometno sezono zadovoljni. Prelepo alpsko letovišče postaja vedno bolj priljubljeno, zlasti z juga države prihajajo gostje radi v Kranjsko goro. Letos je bilo v Kranjski gori 4271 gostov, lani pa 3315.

Tramvaj podrl starko

Ljubljana, 24. oktobra. Davi okrog pol 11. se je pripetila na prometni cesti, nekaj korakov od trgovine Berko težka nesreča. Ko je hotela 70letna zasebnica Marija Sturm prekorati cesto, je privozi tramvaj in jo podrl. Starka je odletela v stran in obležala na cesti. Pasant, ki so opazili nesrečo, so starko takoj pobrali in jo prenesli v bližnjo vežo, obenem je pa bila takoj obveščena rešilna postaja. Reševalni avto je Sturmovo, ki je močno krvavela iz ušes, prepeljal v bolnico. Med vožnjo se je starka onesvestila, pa se je pozneje v bolnici zopet zavedla. Kako je prišla pod tramvaj, sama ne ve povedati. Gotovo je, da je preslišala vozniške signale in ni opazila prihajajočega tramvaja. Njene poškodbe so precej resne. — Nesreča je privabila na Dunajsko cesto množico radovednežev in je promet za nekaj minut zastal.

Smrt zavednega narodnjaka

Ljubljana, 24. oktobra. Predčurarskim je v deželni bolnici preminul Franc Simončič, dobro znani organizator narodno zavednih delavskih vrst v Trstu, ki je tudi še do svoje smrti stal vedno v prvi vrsti za napredno slovensko stvar. Pokojnik je bil rojen 29. oktobra 1861. v št. Petru na Notranjskem in bi bil torej čez nekaj dni praznoval 70letnico svojega življenja, ki v njem ni nikdar počival, temveč se vedno trudil in nesebično delal za svoje stanovske tovariše, za vse delavstvo in za koristi vsega naroda. Še kratko pred smrtjo je hodil okrog in si je želel, da bi bil naš list ob njegovi 70letnici prvi, ki bi se ga spomnil. Hotel nam je prinesiti fotografijo, ali dobrega starčka je prehitela smrt.

Mladi Simončič je bil izredno razumen in inteligenten, da je postal pri 19. lovskem bataljonu, kjer je služil, četovodja. Ko je odslužil vojaščino, je leta 1884 stopil v Trstu v železniško službo, kjer je ostal celih 40 let. Pred vojno je najdalje služboval v Ronki ob nekdanji avstrijsko-italijanski meji, ko so pa Italijani napadli Avstrijco, je bil premeščen l. 1915 v Zalogo pri Ljubljani, odtod pa leta 1916. na Brezovico. Ves srecen je bil, ko se je kmalu zopet vrnil v kraje svojega nacionalnega in organizatoričnega delovanja na Opčino in Trst. Tam je bil namreč vedno med prvoboritelji za našo narodno stvar in je bil tudi ustanovitelj močnega Narodne delavske organizacije, ki ji je bil do zadnjega tudi najglednejši odbornik. Tako je bil navezan na to svojo organizacijo, da se je razjokal, ko je zopet videl v Ljubljani družbeno zastavo, ki so jo srečno rešili pred fašisti. V Trstu je bil tudi delaven odbornik CMD in Sokola, obenem pa odbornik

torej letos skoraj tisoč več. Ko bo Kranjska gora nudila nekoliko več komforta, bo tujski promet stalno naraščal. Največ je bilo Jugoslovenov in sicer 3957, Avstrijcev 110, Čehoslovakov 71, Francozov 12, Angležev 12, Italijanov 47, Madžarov 25, Nemcev 28, Norvežanov 10, Poljakov 3, iz ostale Evrope 4.

Manjša letovišča

Tudi na Jezerškem je tujski promet nekoliko napredoval. Letos je bilo 766 letoviščarjev, lani pa 59. Zanimiva je statistika Dobjega. Na Dobjem je bilo letos 1074 gostov, toliko kakor lani. V Čatežu je bilo 1146 gostov, lani 1298. V Begunjah pri Bledu 74, toliko kakor lani. V Brezovici 391, lani 323. V Lescah 254, lani 262, velik napredek pa kaže tudi Rateče-Planica, kjer so imeli letos 1620 letoviščarjev, lani pa samo 678. Tudi Laško se lepo razvija, letos je imelo že 1169 gostov, lani pa samo 769.

Celje in manjši kraji

Celje je letos obiskalo 8958 tujcev, lani pa 12.407. Tujski promet je torej v Celju občutno nazadoval. Po narodnosti je bilo največ Jugoslovenov in sicer 6712, iz Avstrije je bilo 1171 gostov. V Brežicah so imeli 532, lani 422 gostov, v Kočevju 2958, lani 16.082. Lani je bila proslava 600letnice Kočevja in zato je bil tako velik obisk. V prijazni Kostanjevici so imeli 211 gostov, lani 284. v Kranju 1362, lani 1764, v Krškem 292, lani 142, v Litiji 24, v Novem mestu 1514, lani 1947, v Radovljici 375, lani 272, v Rajhenburgu 176, lani 85, v Sevnici 465, lani 418, v Sv. Krištofu pri Laškem 1050, v Škofji Loki 275, lani 331, v Trzinu 688, lani 967 in v Višnji gori 34. Manjkajo še podatki o Kamniku, Rimskih in Dolenskih Toplicah in nekaterih manjših krajih.

Ljubljana

Zanimiva je tudi tujsko prometna statistika Ljubljane. Naše mesto je v sezoni maj-september posetilo mnogo tujcev, velik je bil pa dotok prebivalstva iz Slovenije o raznih prirreditelj, tako odkritju spomenika kralju Petru itd. Tudi Ljubljana je v tujsko prometnem pogledu nekoliko nazadovala. Lani je v tem času posetilo mesto 44.564 tujcev, letos pa 37.742, torej približno 7000 manj. Jugoslovenov je bilo 24.933, iz raznih balkanskih držav 159, Avstrijcev 4370, Čehoslovakov 1525, Angležev 189, Francozov 265, Italijanov 2357, Madžarov 390, Nemcev 2490, iz nordijskih držav 150, Poljakov 154, iz ostale Evrope 429, iz severne Amerike 260, iz Azije 52, iz Afrike 8 in iz Avstralije 1.

Narodne čitalnice v Rojani. Ko po vojni ni več mogel vzdržati med Italijani, se je preselil v Ljubljano in bil sprejet v službo na glavnem kolodvoru, pozneje je bil pa pri železniški direkciji. V Ljubljani je bil ves čas odbornik Zveze jugoslovenskih železničarjev ter med najglednejšimi borci za napredno stvar.

Pokojnik zapušta vdovo Uršulo, ki je živel z njo srečno polnih 45 let, dva odrasla sina in hčer. Organizacije, ki je v njih delal, tovariši, rojaki s Krasa in Primorja ter množica njegovih prijateljev spremi danes popoldne ob 16 pokojnika k večnemu počitku iz mrtvašnice splošne bolnice k Sv. Križu. Pokojnemu časten spomin, njegovi družini pa iskreno sožalje!

Prijatelji tuje blaga

Novo mesto, 23. oktobra.

Pred tujakim senatom trojice se je vršila kazenska razprava proti 37letni delavki Kristof Mariji, iz Ločne in 24letni dekli Jakše Pepini, ki je bila do nedavno uslužbenka pri posestniku Zagariju v Gorenjem Kamencu. Prva je bila obtožena, da je v domači vasi meseca maja pokradla posestnici Mariji Bartoljevi razne blago v vrednosti par stotakov, da je o priliki večjih sejmov bradla po stojnicah razne predmete, ki so ji šli kot sraki pod roke, nato pa izročila nakradeno robo svoji tovarišici, n. pr. oburvala Pepini Jakšetovi, ki je pokradene predmete spravljala v denar. Tatlici, kot se je izkazalo, sta zelo nevarni tuji lastniki; pred njima niso bile varne niti poljske sadike, ne zimska solata. Tudi to jima je prišlo prav. Pokradli sta jo v večji množini na njeni poti. Marije Medved iz Mačkova, ki goji prav lepo solato, katero sta nosili kar v jerskih na novomeški trg tako nemoteno, kakor da bi vse to zrastle na domači njivi. Kako sta si delili izkupiček, to je poglavje zase. Pri Kristofovi se je dobila na stanovanju tudi dr. trobojnica, katere preje nikoli ni imela. Za zadnjo pravi, da jo je prinesel k hiši njen priležnik stari Jakob Hrastar iz Gotne vasi, s katerim je imela kar štiri nezakonske otroke, čes, da jo je pokojnik kupil na zapuščinskih razprodaji umrle soproge g. prof. Petra Prosenja, ki pa je kot priča izjavil, da je bila trobojnica enostavno pri njej ukradena. Jakšetova pa je poleg navedenega obtožena, da je okradla svojega delodajalca pos. Zagarija, kjer je imela lepo življenje, lesono »tuložo« 32 Din vsebine in 100 Din v gotovini, kakor tudi telesne poškodbe. Obtoženki, ki sta v okraju na zelo slabem kraju, obenem pa zakrknjeni, kar se je izkazalo pri sodni razpravi, je sodišče obsodilo Kristofovo na 3 mesece zapora, Jakšetovo na 3 mesece in 15 dni.

Pred istim senatom se je morala zago-

varjati tudi mlada Neža Glavan, por. Červan, doma iz Dolnje Straže. Obtožena je služila kot dekla do julija meseca t. l. pri trgovcu in pos. Alojzu Petretu v Dolnji Straži. Kot uslužbenka je to priključila in si dala napraviti ponarejen ključ, s pomočjo katerega je uhajala nemoteno v delodajalčovo trgovino, kjer je prvič vzela 70 Din, drugič 103 Din in tretjič pa je nabrala raznega blaga v vrednosti za 66 Din. Pri zadnji tatvini pa je bila obdolžena zasačena po trgovčevi ženi, ki je končno napravila kraj njeni nepoštenosti. Lastnik g. A. Petre, sicer navaja, da je oškodovan na gotovini in blagu najmanj za 2500 Din, ker pa ni bilo dokazov, da je edino obtožena stvari sama pokradla, je bila obtožena le v toliko, kolikor sama priznava. Ker pa je obtožena povrnila oškodovanemu gospodarju škodo in to še predno se je uvelo proti njej kazensko postopnje, je senat obtoženko obsodil le na 14 dni zapora, pogojno na leto dni.

Pazimo na pravilno nego naših otrok

Dojenček se le počasi navadi na menjačočo se temperaturo sveta in se ga zato že od nekdaj povije v tople plenice. Plenica varuje otroka, ovira pa istočasno izdihavanje kože in izločanje pota. Da se te neprijetnosti ublažijo, se uporabljajo prašek za dojenčke. Dober prašek posuši mokro in pot, ki bi sicer povzročila rane in varuje kožo, da se ne odrgne v plenicih in oblekah. Tak prašek je Palmira-baby prašek za posipanje, ki učinkuje higijensko in prijetno. Je tudi štedljiv, ker se ga dobi v škatlicah za posipanje.

Kontrola mleka

Okoličani dobe v Ljubljani za mleko na leto nad 20 milijonov Din

Ljubljana, 24. oktobra. Mestno tržno nadzorstvo je ta teden skupno s higijenskim zavodom, mestnim fizikatom in s podporo mestnega dohodar. urada izvršilo celoten popis donosalcev mleka v Ljubljani ter pri tem popisalo pri vsakem prodajalcu, koliko ima krav, koliko pridelava mleka in masla, ali izdeluje posneto mleko in kako ga uporablja, kakšno mleko dovaža v Ljubljano, jutranje, opoldansko ali večerno, kakšne higijenske razmere vladajo v hlevu, ali so krave zdrave ali bolne.

Nadalje je bilo popisano, od kod izvira mleko, kako se kupuje, ali po vsebini maslobe ali po množini, koliko časa preteče med sprejemom mleka na kraju in oddajo v mesto in kako se spravlja mleko.

Pri tem popisu je bilo dognano, da prispe v Ljubljano dnevno do 20.000 litrov mleka. Upošteva, da velja vsak liter povprečno 2.80 Din, po večini pa več, zneso to dnevno 56.000 Din, mesečno 1.680.000 Din ali letno 20.160.000 Din. Vso to vsoto da mestno prebivalstvo zaslužiti kmetu. Dovož mleka pa je v resnici še večji, za približno 10%, ker niso vračunjeni kraji, ki leže izven mitniške črte, pa so v pomeirju mesta, tako: Brinje, Večna pot, Rožna dolina, Dolenska cesta z Galjevo, Gramozna jama, Cesta dveh cesarjev itd. Popisovalce so sestre in goslenke higijenskega zavoda skupno z uslužbenstvom tržnega nadzorstva, mestnega fizikata in dohodarstvenega urada. Delo so nadzorovali načelniki in uradništvo gornjih uradov. Vsakemu dostavljencu so vzeli 1/4 do 1 litra mleka in ga dali Higijenskem zavodu kemično preiskati glede maslobe, sušine, snaznosti, razredčenega z vodo ali posne-manja itd.

S tem ogromnim delom bo Higijenski zavod v najkrajšem času gotov, nato bo pa sestavljena točna statistika ter bomo o uspehu preiskave kasneje poročali.

Danes ob 2. popoldne in jutri ob 11. uri dopoldne

ATLANTIK
film o strašni katastrofi o potopu »Titanica«
v Elitnem kinu Matici

Iz Litije

— Drevi vsi na volilni sestank. Drevi ob 20. se bo vršil v dvorani g. Stribarja na Pošti volilni sestanek, na katerem bosta poročila minister g. Ivan Pucelj, pred svojo volilno pa bo stopil tudi naš sreski kandidat g. Mravlje. Pomemben obisk g. ministra Pucelja in kandidata g. Mravlje bo gotovo napolnil lokale na Pošti.

— Sokolska mladina na odru. Po daljšem času se nam bo jutri zopet pokazal mladinski odsek na odru sokolskega gledališča v Litiji. V okviru mladinske akademije bo uvodni govor naraščajnika, po živni sliki bo odigrana Korbanoova trojeanka: »Povodni mož«. Veselo zgodbo prepletajo popevke; nikomur ne bo žal, ako pobiti jutri v Sokolski dom. Igro režirata učiteljici gdč. Habjanova in gdč. Kodermanova. Nizka vstopnina, za deco le 2 Din, bo omogočila obisk vsem mladim prijateljem pester prireditve. Začetek prireditve ob 16.

— Kralji zraka v Litiji. Naši vrli Posavci, ki so se po zgledu prof. Strohshneiderja odločili za kariero v zraku, so dospeli v Litijo. Med predilniškimi hišami na Stavbah je že napeta žica, na kateri bodo kazali svoje vragolije, kakor n. pr.: brivnico na vrvi, restavracijo na žici, smrtno loping, veletoč, prehod s košami. Program obsega 50 točk. Predstava se vrši danes in jutri. Začetek ob 18.30.

Narodno gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sobota, 24. oktobra: Dogodek v mestu Gogol. Red D.

Nedelja, 25. oktobra: Vest. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Drevi ob 20. uri ponovljaj naša drama Grumovo igro Dogodek v mestu Gogol, v kateri gostuje gospa Bučarjeva s Sentjakobskega odra. Predstava se vrši za red D.

»Veste« v naši drami. Gotovo eno najbolj primernih del za ljudske predstave je francoska drama »Veste«, po svoji globoki vsebini. Delo je v režiji g. Cirila Debeveca izvrstno nastudirano. Nastopijo gg. Marija Vera, Boltarjeva in Rakarjeva ter gg. Debevec, Skrbnišek, Železnik, Bratina in Kralj. Veljajo znane dramske cene.

Abonentji reda B imajo za svoj abonma v ponedeljek, dne 26. t. m. veseligrig »Takšna je prava« v običajni zasedbi in režiji prof. Sesta.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sobota, 24. oktobra: Viktorija in njen huzar, opereta. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Nedelja, 25. oktobra ob 15.: Oj ta prešmentana ljubezen, opereta. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Ob 20. Evgenij Onjegin, ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Drevi se vprizori prvič po ljudskih cenah izvrstna opereta »Viktorija in njen huzar«. Opozarjamo, da je gledališka uprava cene v parterju in na balkonu popolnoma na novo uredila in znatno znižala napram lanskim cenam.

Nedelja v ljubljanski operi. Popoldne ob 15. uri se ponovi Sivice-Simončičeva izvrstna opereta »Oj ta prešmentana ljubezen«, v kateri sta lansko leto žela g. Janko in gospa Kogejeva največji uspeh. Poleg imenovanih nastopijo v glavnih vlogah: gg. Poličeva, Ramšakova ter gg. Ivelja, Peček in Povhe. ki vodi tudi režijo. Opereto dirigira dr. Svava. Zvečer ob 20. uri se poje Čalovskega večno lepa lirčna opera »Evgenij Onjegin«, v kateri igra glavno in naslovno vlogo g. Primožič. Tenorsko partijo Lenškega poje po daljšem presledku zopet odlični naš tenorist g. Banovec, kneza Gremli na g. Rumpel. Glavno vlogo Tatjana poje ga. Gjungenac-Gavella. V ostalih vlogah nastopijo gg. Spanova, Kogejeva, Strniševa, gg. Janko, Zupan in Sekula. Za obe nedeljski predstavi veljajo znane operne cene.

Premijera v drami. Sredi prihodnjega tedna bo v naši drami premijera Bego-vičeve drame »Brez tretjega« z g. Levartjem in go. Miro Danilovo, ter v režiji prof. O. Sesta.

Sport

— Razpis medklubskega cross-country teka za smučarje. SK Ilirija razpisuje za verificirane člane klubov, ki so včlanjeni v JZSS tekmovalce v cross - country teku, ki se vrši dne 15. novembra 1931 v Ljubljani. Dolžina proge znaša 10 km in vodi iz igrišča SK Ilirije mimo hotela Bellevue, skozi Kozlovo dolinico do Mosteca, odtod na Večno pot, iz Večne poti do Glinščice, ob Glinščici zopet do Večne poti (400 m nižje od Streljšča), odtod čez Rožnik zopet na igrišče Ilirije, kjer je cilj. Prvoplasirani prejme kot darilo klop, ki postane njegova last po dvakratni zaporedni zmagi ali po treh zmagah v presledkih. Drugoplasirani prejme plaketo. Start točno ob 10. dopoldne na igrišču SK Ilirije, kjer je tudi garderoba. Pismene prijave prejema do 10. novembra 1931 g. Alojzij Mahkovec, Ljubljana, kavarna Evropa.

Umrli v Ljubljani

od 17. do 23. oktobra 1931:

Hribar Pavla, 3 mesece, hči delavca, Cesta dveh cesarjev; König Jožefa, Imakulata, 74 let, bolniška sestra, Vidovdanska cesta 5; Junkar Ivan, 59 let, posestnik, Mala čolnarska ulica 6; Janežič Andrej, 22 let, delavec, Gora pri Komendi; Babnik Ivan, 59 let, mestni zidar, Einspleterjeva ulica; Primo Franciška, roj. Cerar, 86 let, zasebnik, Ambrožev trg 7; Kavčič Lidija Mavričija, 25 let, zobotehnik, Aleksandrova cesta; Sirca Ivanka, roj. Pilbach, 83 let, vdova nadučitelja, Breg 18; Zidar Franc, 48 let, profesor v pok., Vogelnova ulica 9; Zabukovec Neža, roj. Koprivc, 63 let, žena žela delavca in posestnika, Hradečkova vas 6.

V ljubljanski bolnišnicah so umrli: Preskar Anton, 27 let, dninar, nestalno bivališče; Sterbenc Ivan, 47 let, pom. vratar, Kočevje; Lekan Ana, 3 mesece, hči kočarja, Zagradec - Novo mesto; Svetina Ivan, 22 let, brivski pomočnik, Bled; Obiak Marjan, 7 let, učenec, Podpeč pri Preserju; Garbas Ivan, 25 let, Moste, Povšetova ulica 5; Nagode Mici, 5 let, hči delavca, Stara Vrhnika; Osvaid Josip, 35 let, kačzar, Jurjeva pri Kočevju; Wislak Veronika, 31 let, hči posestnice, Spielfeld, Avstrija; Svetek Ladislav, 2 mesece, sin mesarskega pomočnika, Slape pri D. M. v polju; Gregorka Ciril, 25 let, delavec, Kozarje; Hrovat Jakob, 37 let, mestni ubogi, Tomačevo 62; Toni Jožef, 50 let, posestnik, Lanišče pri Ljubljani; Starič Franc, 29 let, delavec, Gornje Zabukovje, srez Krško; Simončič Franc, 70 let, blokovnik drž. žel. v pok., Černetova ulica 6; Medvešek Valentin, 2 mesece, sin delavca Mala vas pri Ježici.

Škot pri zobozdravniku.

Škot pride k zobozdravniku. Izdreti zob stane z injekcijo 6 šilingov, brez injekcije pa samo tri.

Pa mi dajte samo injekcijo. Dobro, toda bolečin boste obvarovani samo dve uri. Vaš zob mora ven. Vem, gospod. Hotel sem vas namreč poleg tega še prositi, da bi mi posodili za 10 minut klešče.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 24. oktobra, katoličani: Rafael, Blagota, pravoslavni 11. oktobra: Filip.

Jutri: Nedelja, 25. oktobra, katoličani: Kristus kralj, Zlatija, pravoslavni 12. oktobra.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matic: Viktorija in njen huzar. Kino Ideal: Rio Rita.

Kino Dvor: Tempo. ZKD: Zvočni film »Atlantik« ob 14. v kinu Matici.

Jakopičev paviljon: Jakčeva razstava. PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matic: Viktorija in njen huzar. Kino Ideal: Rio Rita.

Kino Dvor: Sing-Sing. ZKD: Zvočni film »Atlantik« ob 11. v kinu Matici.

Jakopičev paviljon: Jakčeva razstava. Otvoritev sadne razstave v paviljonu G na velesejmu ob 10. dop.

SPORT

Svoboda II.: Jadran ob 13.30. na igrišču Primorja.

Primorje II.: Slovan ob 15. na igrišču Primorja.

Ilirija II.: Hermes ob 13.30. na igrišču Ilirije.

Ilirija: KAC, Celovec ob 15. na igrišču Ilirije.

Svoboda, Vt.: Sparta ob 13.30. na igrišču Hermes.

Slovan II.: Hermes II. ob 15. na igrišču Hermes.

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6, Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

*

— Če se ti mudi, poldi peš. Na starih progah vozi naš slavn tramvaj, kakor se mu zdi. Davi so se peljali ljudje v smeri proti mestu, dijaki v šolo, uradniki pa v službo. Bil jih je poln tramvaj in ker je manjkalo do osme ure samo četr, so bili vsi veseli, da so ujeli tramvaj in da pridejo še pravčasno v službo, odnosno v šolo. Pa se je spak spomnil in je obstal sredi Poljske ceste, kjer je stal cele četr ure, ker ni bilo voza od nasprotni strani, da bi se brez karambola srečala. Ljudje so nekaj časa potrpežljivo čakali, potem so pa vsi po vrsti izstopili in jo ubrali peš vsak na svoje mesto. Spetoma so seveda upravičeno godrnjali, češ čemu nekima tramvaj, kamor itak ne pride z njim pravčasno, kamor je namenjen. Menimo, da bi bilo res treba poskrbeti, da bi vozil tramvaj tudi na starih progah vsaj nekoliko bolj točno in redno. Eden, ki je moral tudi peš.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Cene 4.— in 6.— Din

Danes zadnjikrat

ob 4., 1/2 8. in 9. uri

TEMPO

William Haines, Anita Page

Jutri v nedeljo

SING - SING

HIša SMRTI

Ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri.

Letalsko-železniški promet

Prihodnje leto dobi večina evropskih držav mešan letalsko-železniški promet in sicer na podlagi izkušenj v Nemčiji in Ameriki. Največja prednost kombiniranega zračno - železniškega prometa je v tem, da se lahko oddajajo pošiljke tudi na železnici na temelju letalskega tovornega listka, ki bo sestavljen tako, da bo odgovarjal tudi administrativnim zahtevam železniških uprav. Zračne pošiljke iz krajev brez zračnih prog je treba pošiljati družbam za zračni promet po pošti ali železnici, za kar je treba izpolniti dva poštna ali železniška prevozna dokumenta, poleg tega pa še poseben dokument za zračno progo. S pošiljkami po zraku so zdaj torej velike sitnosti povsod tam, kjer nimajo rednih zračnih zvez.

Vse te nevedčnosti bodo pa odpadle z uvedbo zračno - železniškega prometa, v katerem se bodo letala in vlaki izpolnjevati. Železniški promet je moč tudi ponoči, dočim aeroplani na progah, kjer ni svetlobnih reflektorjev, ponoči ne morejo letati. Čez dan bodo v prometu letala, ponoči pa brzovlaki in s tem se bo prihranilo mnogo časa. Kako praktičen je kombinirani zračno - železniški promet, se vidi na progi Los Angeles - New York, dolgi 4827 km, ki jo prevali pošiljka v 48 urah, torej s povprečno hitrostjo nad 100 km na uro.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Ljubljana prekaša Dunaj

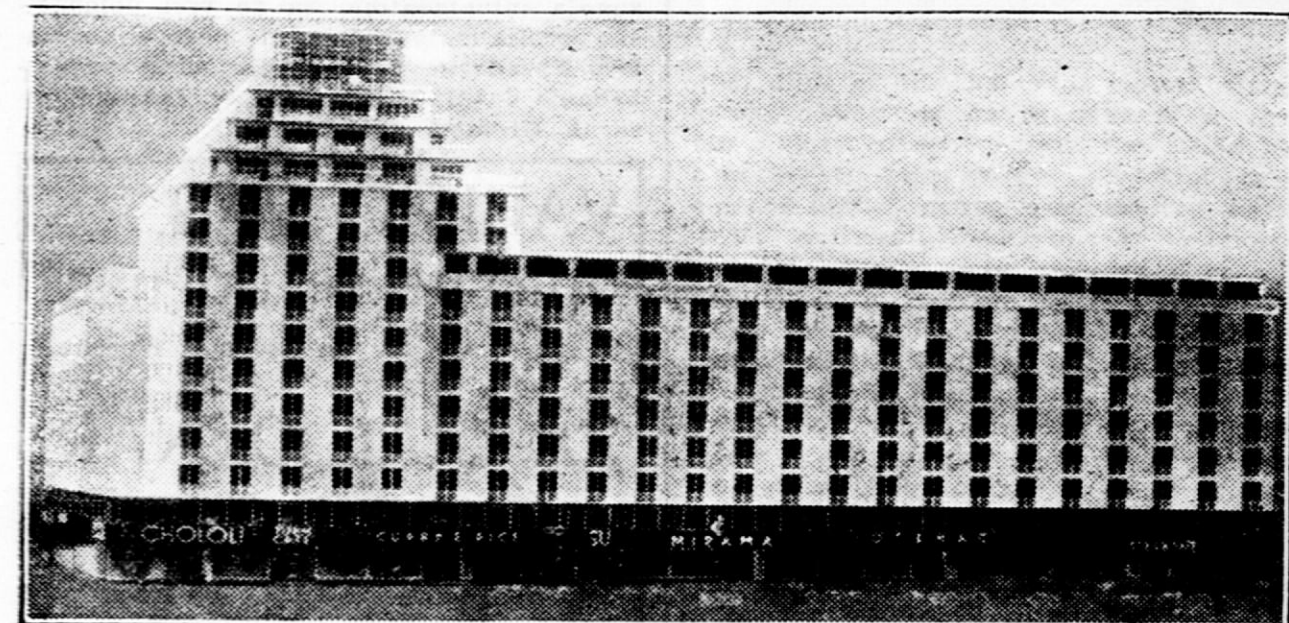
Vsa Evropa ne premore hiše, ki bi bila višja od ljubljanskega nebotičnika

Ljubljana, 24. oktobra. Ko smo pisali o našem nebotičniku, ki ga gradi Pokojninski zavod v Ljubljani ob Dunajski cesti, Gajevi in Beethovnovi ulici smo že omenili, da doslej v vsej Evropi ni nobene višje hiše. Berlin in Köln imata sicer že 13 nadstropne stavbe, vendar so pa vse nižje od našega nebotičnika, saj meri najvišji nemški nebotičnik le 64 m, naš pa 66,60 m a nad to višino bo še 6 m visoka svetlobna reklama in strelovod.

Naš nebotičnik smo pričeli graditi že lani poleti, ko so avgusta meseca pričeli kopati globoke temelje za stavbo. Ti temelji segajo v globino 16 m in so tako sigurni, da nebotičnika ne bo mogel porušiti niti

V dunajskem nebotičniku so od II. do X. nadstropja stanovanja, kakor bodo tudi v Ljubljani do IX. nadstropja. V našem nebotičniku bo od V. nadstropja dalje v vsaki etaži najbrže eno stanovanje s 4 sobami eno stanovanje z 2 sobami in vsemi najmodernejšimi priključniki seveda, saj bodo vsa stanovanja opremljena celo z frigidarji, in končno bo v vsakem nadstropju tudi po eno stanovanje za samca z 1 sobo, kabinetom in kopalnico.

Dunajčani so pa postavili samce med oblake v 11. in 12. nadstropje, kjer bodo imeli 34 sobic. Vsaka soba bo imela izhod na teraso in samci bodo imeli razen predsobe in kopalne sobe tudi skupno družab-

Model nebotičnika, ki so ga spomladi pričeli graditi na Dunaju. Ta najvišja dunajska hiša je 7 m nižja od ljubljanskega nebotičnika.

najmočnejši potres. Vsa stavba je namreč zgrajena po najmodernejših principih gradbene tehnike in so pri njej zlasti, kar se potresov tiče, uporabljene tudi vse izkušnje nebotičnikov v japonskih vele mestih, ki so pretrpeli pred leti strahoviti potresi. Naš nebotičnik s svojim železo-betonskim skeletom, kjer je zaradi varnosti pred potresom uporabljena izredno mnogo železa, je tako trden, da bi se prej prevrnila cela stavba, kakor bi se razsula. Tudi kar se tiče varnosti pred ognjem je poskrbljeno za vse in nemogoče je, da bi bil požar v velikem delu poslopja razširil. Pokojninski zavod namreč ne zida navadne stanovanjske hiše v sebične spekulacijske namene, temveč gradi pravo palačo, da bodo imeli pri njenem zidanju zaslužek mojstri in delavci vseh strokov in do denar, ki so ga zbrali privatni uslužbenci, tudi popolnoma varno naložen.

Mi smo torej pričeli svoj nebotičnik zidati že lani poleti, Dunajčani so pa pričeli svojega zidati šele letos spomladi in bo gotov šele prihodno jesen. Ker vsakdo, ki je bil na Dunaju, pozna Gosposko ulico, naši pevec in glasbeniki se pa prav dobro spominjajo slavne Bösendorferjeve koncertne dvorane v tej ulici, omenjamo, da stoji našemu podobni nebotičnik tam, kjer je prej stala v Bösendorferjevo koncertno dvorano prezidana jahalna šola grofov Lichtensteinskih. Torej že po času smo za več kot pol leta prekosili svetovni Dunaj. Še bolj ga pa prekašamo v vsem, kar se tiče nebotičnikov, ki sta si pa kakor vidimo na naši sliki prav zelo podobna. Kakor ljubljanski, se je tudi dunajski nebotičnik razteza po treh ulicah, namreč v bližini Mihaelskega trga od Gosposke ulice v Fahengasse in od tod v Wallnerstrasse, naš pa z Dunajske ceste po Gajevi in Beethovnovi ulici. Na naši sliki modela dunajskega nebotičnika vidimo, da je brez okrasov in čisto prozaična, gola stanovanjska hiša, a poudarimo pogledat Gajovo ulico, kjer je srednji objekt palače od drugega nadstropja že ves obložen s krasnim podpeškim kamnom. Na elegantnem poltrnem portalu lahko občudujemo vso lepoto tega domačega kamna, ki se uspešno kosa z dragimi tujimi marmorji.

Kdor pogleda na sliki dunajski nebotičnik, bo oporekal, češ da prekaša našega po višini, saj ima vendar 15 nadstropij, naš pa samo 13. Resnica, da ima dunajski nebotičnik več nadstropij, vendar je pa za celih 6,60m nižji od ljubljanskega, zakaj Dunajčani so morali stediti in so napravili nižja nadstropja. Tam so namreč nadstropja visoka s stropom vred le po 3,10 do 3,20 m, v Ljubljani pa 3,80, spodnja nadstropja so pa še višja zaradi oken sosedne palače ljubljanske kreditne banke, da bo pogled na skupino obeh poslopj zaradi neprekinjenih vrst oken in isti višini deloval v resnici impozantno in mirno. Tudi so pri dunajskem nebotičniku stropovi močnejši le po 20 cm, v Ljubljani so močni normalno po 40 cm in so zato popolnoma varni glede požara, toplote, zvoka, zlasti pa potresa.

Naš nebotičnik je zgrajen iz železobetona, dunajski pa ima železno konstrukcijo po ameriškem sistemu. Razlika je utemeljena, ker je v Avstriji zelo razvita železna industrija, pri nas pa je mnogo cenejši material, ki je iz njega zidan nebotičnik, torej gramoz, opeka, les itd.

Naš nebotičnik sam brez ostalih dveh objektov bo imel 3 kofe, namreč 2 navadna in 1 brzovoznega, ki bo v pol minute dvignil obiskovalca iz pritličja v kavarano na vrhu — dunajski nebotičnik ima pa samo 2 dvigala, kar je gotovo premalo.

Temelj našega nebotičnika je zgrajen na stebrih najbolj solidno in varno, dunajski pa stoji na enostavnem temelju z betonsko ploščo. Kakor ljubljanski, ima tudi dunajski nebotičnik dve etaži pod zemljo.

Vrh dunajskega nebotičnika tvori več etaž v obliki piramide in zožujočih se teras, ljubljanski nebotičnik bo pa imel nad 10. nadstropjem le eno teraso in nad njo še tri ožja nadstropja skoraj popolnoma iz stekla.

no sobo, skupno kuhinjo za čaj in pa stanovanje za skupno postrežnico.

Drugače pa je vrh dunajskega nebotičnika podoben našemu, ker ima na vrhu tudi restavracijo. Naše že dograjeno X. nadstropje, ki je z njim zaključeno od tal enako široko postopje, bo najlepše kavarne s bifejem in slaščičarno. Do tu bo sta vozila 2 lifta, eno brzovozno dvigalo bo pa šlo celo do terase v XI. nadstropju, kjer bo tudi še kavarne, prav tako kakor v XII. in XIII. nadstropju. Iz kavarne v X. nadstropju bodo vodile na teraso in v kofe v stekleni del monumentalne lesene stopnice. Prekrasna kavarne v X. nadstropju bo kurjena vse leto, zgornja razgledna nadstropja bodo pa pozimi hladna in bodo v njih občudovali mrzle zimske lune noči le najbolj gorki obiskovalci. Najvišje tri skoraj popolnoma steklene etaže kavarne so računjene na razgledne prostore in v XIII. nadstropju, kjer bo najlepši razgled na vso okolico, bo gostom na razpolago tudi slika, ki bodo na njej lahko določili ime vsakega grička in gore ter tudi najmanjše cerkvice in vasice. Pri imenih bo označena višina nad morjem, pa tudi natančna razdalja od nebotičnika. Za pregled širokega horizonta bodo seveda potrebni tudi daljnogledi in Pokojninski zavod bo to prvotno ljubljansko atrakcijo seveda opremil tudi v daljnogledom za opazovanje neba. Brez dvoma bo kavarne na nebotičniku vedno polna ljubljancem, prav gotovo jo bo pa obiskal tudi vsak tujec, saj bo razgled s tega dosejal najvišjega poslopja v Evropi po prekrasni deželi očaral tudi najbolj razvajenega človeka. Zato je pa nebotičnik za Ljubljano tudi silno važna pridobitev v tujsko-prometnem oziru.

Naš nebotičnik ima sedaj dozidanih že 12 nadstropij, po vseh svetih pa ljubljanska gradbena družba zasadi nad 13 nadstropje na vrhu nebotičnika že smrečico! Nebotičnik bi bil lahko dograjen že v nekaj dneh, vendar pa čakajo z likofom, da bo do vrha gotova tudi tretja palača vsega bloka Pokojninskega zavoda na oglu Gajevi in Beethovnovi ulice. Med tem pa hite z dogotovitvijo pasaže, da bo že pozimi odprta krasna pasaža skozi palačo Viktorija na Aleksandrovi cesti in skozi palačo Pokojninskega zavoda v Gajevi ulici, kjer bomo tudi ob najhujšem mrazu imeli toplo promenado.

Zvočni kino Ideal

Predstave danes ob 4., 1/2 6., 1/2 8. in 9. uri — jutri v nedeljo ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri.

Čarobna nepozabna Ziegfeldova opereta:

Rio Rita

v nemškem jeziku!

JOHN BOLES, BEBE DANIELS

Divna muzika, krasno petje razkošen balet!

V SOLI

— Kdo je bil Kolumb?
— Kolumb je bil ptica.
— Kaj, ptica? Kako moreš govoriti take neumnosti?

— Pa saj ste vi sami pretekli teden govorili o Kolumbovem jajcu.

KOPANJE PREPOVEDANO

Orožnik: Gospodična, kopanje je tu prepovedano.

Kopalka: Zakaj mi pa tega niste popreje povedali, ko ste videli, da se slačim.

Orožnik: Slačenje ni prepovedano!

Še o razširjenju tramvajskega omrežja

Zanimivo pojasnilo predsednika SMD dr. O. Fetticha Stare proge aktivne

Ljubljana, 24. oktobra.

Glede na članek »Tramvajsko omrežje bo znatno razširjeno, priobčen v tork 20. t. m., nam je poslal predsednik Splošne maloželezniške družbe d. d. g. dr. Oton Fettich naslednje zanimivo pojasnilo odnošno izpolnilo:

Splošna maloželezniška družba d. d. se je odločila za obnovo starega tramvajskega omrežja in zgraditev najvažnejših novih prog, ker sedanje omrežje nikakor ne zadošča potrebam naraščajočega prometa. Vrh tega je stara proga tako izrabljena, da je treba v najkrajšem času izmenjati tračnice in gornji vod bakrene žice. Projekt družbe odgovarja prometnim potrebam Ljubljane, ki jim stara proga zgrajena pred 30. leti nikakor ni več kos. V to svrhu je treba preurediti sedanjo progo, ki vodi z glavnega kolodvora skozi centrum mesta na Zaloško cesto tako, da bo v bodoče tvorila osnovo tramvajske komunikacije dvotirna krožna proga, ki bo vodila z glavnega kolodvora mimo pošte, rotovža preko Poljanske ceste do Sv. Petra cerkve, od tam pa bo izpeljana preko Jegličeve ceste in podaljšane Masarykove ceste nazaj h kolodvoru. S to krožno progo bi bile zvezane radijalne linije v predmestja odnosno okolico tako, da bi se naslanjale na glavno krožno linijo.

Zaenkrat so predvidene sledeče radijalne linije: obstoječa nova proga šiška-št. Vid z odcepom od glavne proge na Ajdovščini (pri Figovcu); obstoječa nova proga Vič z odcepom pri pošti; obstoječa stara

dolenjska proga z odcepom pri rotovžu, ki se mora povsem obnoviti in bi se podaljšala do Rakovnika; obstoječa stara proga od Sv. Petra cerkve po Zaloški cesti do čemze, ki se podaljša v Moste; nova proga do Sv. Križa z odcepom na Masarykovi cesti ali Jegličevi cesti in slednjič nova proga do Brinja (oz. kasneje do Ježice) z odcepom pri Bavarskem dvoru.

Izvedba tega velikopoteznega programa je seveda združena z ogromnimi denarnimi investicijami, ki so proračunane na

31.500.000 Din.

Vendar so te investicije neobhodno potrebne in neoodložljive, kajti stara proga, ki je v desolantnem stanju, ne more več dolgo obratovati. Družba pa je izdelala podoben rentabilni račun, ki kaže, da

se da predlagani gradbeni program izvesti, da bi se s tem obremenila občina oz. davkoplačevalci.

Staro omrežje obratuje uspešno. Bilanca za leto 1930 je pokazala, da je imela družba na starih tramvajskih progah v letu 1930

prebitka 326.708.17 Din.

Tudi proge, ki so bile letos zgrajene, obetajo v zvezi s starim omrežjem dobičkanosni obrat. Obratni stroški za staro progo in za progo Vič-št. Vid z obrestmi in amortizacijo sedanjih posejil vred bodo znašali namreč letno ca. 8.661.000 Din. Temu nasproti je pričakovati, da bodo znašali dohodki teh prog, preračunem na podlagi dohodkov zadnjih 4 mesecev, od kar je v obratu nova proga Vič-Zg. šiška, predvidoma letno ca. 9.350.000 Din. Pričakovati je torej na dosedanjem omrežju letno presežka ca. 600 do 700.000 Din.

Seveda se pa slika spremeni z obnovo stare proge in z zgraditvijo krožne proge. Kakor je obnovo starega omrežja neodložljivo potrebna, tako na drugi strani seveda ni mogoče pričakovati, da bi dohodki te proge bili tako visoki, da bi krili poleg obratnih stroškov tudi obresti in amortizacijo za to obnovo potrebnega kapitala. Baš radi tega se je Splošna maloželezniška družba odločila, da neizogibni primanjkljaj, ki nastane z obnovo stare proge, nadoknadi kolikor mogoče s tem, da istočasno zgradi potrebne nove radijalne proge, ki obetajo biti same na sebi aktivne oziroma dobičkanosne. Veste proračun, izdelan na podlagi dosedanjih izkušenj, kaže, da bodo znašali obratni stroški z obrestmi in amortizacijo potrebne investicijske glavne letno ca. 6.145.000 Din, dočim je možno računati na teh progah z dohodki ca. 5.000.000 Din. Razmeroma precejšnji izpad ca. 1.150.000 Din, ki nastane z obnovitvenimi deli stare proge in z zgradbo nadaljnjih novih prog, se da po projektu Splošne maloželezniške družbe kriti v celoti s tem, da mestna občina zniža ceno električnemu toku na 80 para za KW uro in pavšalno mestno takso na vozne listke na oni zmesek, kolikor je prejemale občina v tej taksi pred razširjenjem tramvajskega omrežja. Po tem predlogu na eni strani občina ničesar ne izgubi na svojih dohodkih, ki jih je doslej prejemale od tramvajske družbe in se le odreče večjemu dobičku, na katerega pred razširjenjem ni računala, na drugi strani je pa s temi olajšavami omogočeno popolnoma kriti ves predvideni primanjkljaj neodložljive stare proge in obenem zgraditi važne nove tramvajske proge.

Splošna maloželezniška družba d. d. upa, da bo občinski svet in pa javnost sprejela te njene predloge s polnim razumevanjem in pomagala s svojim sodelovanjem srečno rešiti prometno vprašanje našega stolnega mesta. Seveda sem si na jasnem, da zavisi tudi od razmer na denarnem trgu, ali bo mogoče drugo leto angažirati potrebne kredite in začeti od izvršiti gradbo. Potrebno pa je, da se brez odloga za to ustvarijo vsi predpogoji s tem, da odobri občinski svet ta gradbeni program in zaprosene olajšave ter da prevzame mestna občina garancijo za posojilo, ki se bo moralo v to svrhu najeti. Družba je detajlne načrte za vse proge v glavnem izdelala in deloma oblastvom že predložila. Sedaj je le na občinskem svetu, da da svoje soglasje.

Potovalna pisarna

Važne informacije za one, ki hočejo potovati po svetu

JUGOSLAVIJA.

Sejem in razstava prutrine in plemenitih psov v Zagrebu se vrši od 28. novembra. Naše železnice dovoljujejo 50 odstotkov popusta pri povratku. Olajšava velja od 26. novembra do 3. decembra.

Zbor jugoslov. veteranskega združenja v Beogradu se vrši 8. novembra. Veterinarni drž. uradniki imajo dovoljeno četrtinsko, veterinarji — nedržavni uradniki pa polovično vožnjo. Olajšava velja od 7. do 9. novembra.

ITALIJA.

Kolonijalna razstava v Rimu se vrši od 1. oktobra do 20. decembra t. l. Italijanske železnice dovoljujejo 50 do sto popusta.

AVTOBUSNI PROMET.

Ustavljen je avtobusni promet na progi Vrhovine - Plitvička jezera. Na razpolago je samo avtobus, ki stane za 4 osebe Din 150, do 6 oseb pa Din 200. Takisto je ustavljen promet na progi Crkvenica - Plitvička jezera in Karlovec - Plitvička jezera. Avtobusni promet Ljubljana - Sušak se vrši še vsak dan do 31. oktobra.

Avtobusni promet na progi Sarajevo - Dubrovnik in obratno je do nadaljnjega ustavljen.

RAZNO.

Kolonijalna razstava v Parizu je podaljšana do 15. novembra t. l. V primeru lepega vremena bo razstava otvorena do 1. decembra. — »Putnik« v Beogradu priredi še eno društveno potovanje na kolonijalno razstavo v Pariz in sicer z odhodom iz Ljubljane dne 28. oktobra ob 20.50. — »Putnik« Beograd je otvoril novo podružnico v Kotoru (Putnik XXIII) Trg Oružja št. 216. — Sezonska ekspozitura Tourist - Office »Putnik« na Bledu je od 18. t. m. dalje zaprta. — Avstrijske zvezne železnice so z 19. oktobrom t. l. zvišale cene za ca 20 odstotkov. — Postrežniki morajo nositi še-

vilke s seboj! Ni še splošno znano, da morajo postrežniki v Nemčiji, ki prenašajo prtljago, po odredbi železniskega prometa imeti številke za kovčke ter morajo ob prevzem prtljage isto izročiti potniku. Potnik, pogostokrat v naglici pozabi številko postrežnika, kateremu je oddal svojo prtljago, pa se spomni s to številko na postrežnika.

ZRAČNI PROMET.

Promet na značni progi Beograd - Skoplje - Solun je s 16. oktobrom zaključen, dočim se vrši na progi Beograd - Zagreb - Graz - Wien do preklica.

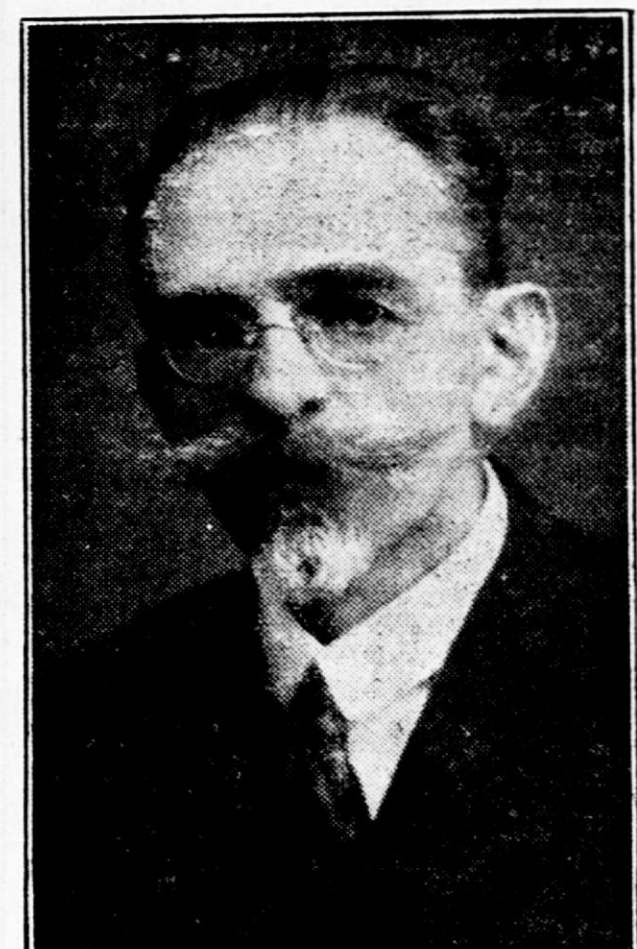
POTOVANJE PO MOUJU.

Zabavna potovanja parobroda S-S Kraljica Marija »Jugoslovenski Lloyd« je sklenil s pisarno Sir Henry Lunn v Londonu za leto 1932 dogovor, po katerem bo navedena pismarna priredila za svoje klijente in za nekatere angleške klube pet potovanj in sicer:

Prvo potovanje se prične 23. decembra t. l. v Benetkah, mimo Splita in potem dalje v Port Said in Jaffa z daljšim obiskom v Egiptu in Palestini. Na povratku je obisk Dubrovnik ter se vrača družba 14. januarja 1932 v Milan. — Drugo potovanje bo od 20. marca do 7. aprila 1932. Izletniki obiščejo našo obalo. Grčijo in Turčijo. Odhod iz Benetk — Tretje potovanje bo od 9. do 25. aprila tako, kakor drugo, toda brez obiska Turčije. Četrto potovanje bo od 28. aprila do 25. maja z obiskom Grčije, Sirije, Palestine in Egipta. — Razen teh potovanj priredi »Jugoslov. Lloyd« skupno s »Putnikom« še druga specialna potovanja. Prvo tako potovanje se prične v januarju 1932 z odhodom iz Benetk 16. januarja in iz Splita 18. januarja, nato vzdolž naše in grške obale v Port Said. Od tu bodo izletniki v notranjost Egipta. Bivanje traja 3-4 dni, potem se izletniki izkajo v Jaffi in

običejo zanimive biblijske postojanke v Palestini (bivanje 2-3 dni). Na povratku je ogled Dubrovnik in Splita. Prihod v Benetke okoli 7. februarja. Zabavno potovanje bo veljalo s kabino, prehrano, vsemi izleti od Benetk do Benetk funt sterling 40, v zlati valuti, od Splita pa 35 funt sterling. Predvidena so tudi razna zabavna potovanja s parobrodom »Kraljica Marija« od konca maja do sredine avgusta in od sredine septembra do konca oktobra 1932 v Jadranskem, Jonskem, Egejskem in Levantskem morju.

Drago Štrucelj,

naš simpatični somešan in šef znanega carinskoodpremiškega podjetja, praznuje danes v najhujšem krogu svoje družine 60. letnico svojega rojstva. Dolgo let je bil trgovec v Južni Ameriki in je spoznal tamniški svet ter se naučil jezikov. Ko se je vrnil v Ljubljano, ga je portugalska vlada imenovala za svojega honorarnega konzula, katero službo še danes opravlja z vsem taktom, zlasti pa dela za trgovske zveze in medsebojno spoznanje naše države s Portugalsko. Našemu zvestemu naročniku iskrene čestitke!

Novi ljubljanski meščani

Pretekli teden so bili v seji občinskega sveta na podlagi stalnega in nepretrganega bivanja v Ljubljani sprejeti v ljubljansko domovinsko zvezo:

Belak Mihael, trafikant, Dunajska cesta št. 17 in otroci: Marija, Franc Leopold, Mihael Jakob in Ernest. Bizjak Marija, perica, Dunajska cesta 65. Blažič Alojzij, kolarski pomočnik, Hradečkova vas 64, žena Franciška, roj. Resman in otroka Danica in Vekoslava. Bučar Josip, konjski hlapec, Kapiteljska ulica 9. Čilenšek Janez, mesarski mojster, Hradečkova vas 33, žena Pavla, roj. Bizilj in otrok Ivanka Pavla. Dju-raskovič Ana, roj. Perpar, postrežnica, mestna baraka št. 14 in otroka Alojzij in Ljudmila. Florjančič Janko, trgovski sotrduknik, Osojna pot 3/II. Gabrč Jernej, delavec in posestnik, Stranska pot 17, žena Marija, roj. Debeljak in otroka Danica in Zdravka. Gaberšek Franciška, roj. Glušič, delavka, Cankarjevo nabrežje 8/I. Golubič Matija, kroj. pomočnik, Celovška cesta 68 in žena Antonija, roj. Rojina. Hoč-Suhlsir Stefan, služilec »Narodne Banke«, Knaf-ljeva ulica 7/I, žena Josipina, roj. Haldeweger ter otroci Viljem, Marija, Karol in Ivan Stefan Herman. Jemec Franc, delavec in posestnik, Illova 59, žena Helena, roj. Dremelj ter otroci Franc Milan, Josipina, Stanislav Srečko, Marija Angela. Jerman Vincencij, čevljarški predelavec drž. protezne delavnice, Cigaletova ulica 1, žena Albina, roj. Cesenj in hči Dragica. Juritič Matija (ženska), kuharica, Zvezdarska ulica 4. Jus Ivan, skladiščnik drž. protezne delavnice, Lipičeva ulica 2, žena Julijana, roj. Povhe in otroci Danijela in Janez. Koderman Katarina, gospodinja, Vodovodna cesta 56 in sin Ferdinand. Logar Ivana, služkinja, Krakovski nasip 14. Pajk Marija, šivilja po hišah, Zaloška cesta 13. Pavčnik Marija, prodajalka slaščic, Bohoričeva ulica 33 ter hči Lidija Marija. Ponderlak Anton, konjski hlapec, Maistrova cesta 2. Prezelj Ivana, roj. Praprotnik, delavka tobačne tovarne v pok., švabičeva ulica 15. Primožič Melhijor, knjigovodja, Dunajska cesta 29, žena Irma, roj. Kos ter otroka Rudolf in Stefanija. Pritekelj Marija, zasebnica, Sredina 11. Repar Josip, strojno-ključavničarski pomočnik, Hradečkova vas 37, žena Antonija, roj. Hlebš ter otroci Josipina, Draga in Zvonimir. Romšak Josip, delavec, Pražakova ulica 3. Sedej Anton, mizarjski pomočnik in hišni posestnik, železnikarjeva cesta 6, žena Angela, roj. Povše ter otroci Maks, Anton, Viktor, Albin, Angela in Franc Danilo. Sever Ivan, usnjarski pomočnik, Sv. Petra nasip 71 in otroci Ivan, Marija in Alojzij. Simonič Ana, kuharica, Škofja ulica 7. Sterle Helena, bivša služkinja-zasebnica, Zaloška cesta 6. Šerclj Ana, postrežnica, Pred škofijo 15/IV. Tovornik Ana, postrežnica, Znamenjska ulica 4. Vavtovic Marjeta, roj. Kreč, hiralka, Vidovdanska cesta 9. Wruss Franciška, učiteljica v pok., Emonska cesta 4/II.

Sprejem v ljubljansko domovinsko zvezo je pa bil odklonjen 25 prosilcem.

Ali ste že naročnik slovenske ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet«?

Dnevne vesti

— Iz banovinske službe. Za banovinske zdravniške združenih banovinskih občin so imenovani okrožni zdravnik dr. Matija Mrigole v Bregu pri Ptuj, dr. Julij Murgel v Krškem, dr. Aleksij Novoseljski v Muretnic, dr. Pavel Pance v Trzinu, dr. Stanko Perpar v Logatcu in dr. Maks Pregel v Vuzenici, nadalje praktični zdravnik v Beltinicih dr. Gustav Omahen v Planini, praktični zdravnik v Velenju dr. Franc Podkornik in v Velenju in bivši vojaški zdravnik dr. Vasilij Popov na Bizeljskem; banovinska uradna pripravnica pri banki upravi dravske banovine Franciska Perne je imenovana za banovinsko arhivno uradnico; iz VIII. položajne skupine je pomaknjen v VII. banovinski katastrski geometer Ivan Plevnik, banovinski sekretar pri komisiji za agrarne operacije Ivan Plevnik je pomaknjen iz VI. položajne skupine v V.

— Obenaj zbor advokatske komore. Danes popoldne bo imela advokatska komora v Ljubljani občni zbor, na katerem bo izvoljen novi predsednik in sicer za eno leto. Popoldne se je na vršil občni zbor lepo napredujočega penzijskega fonda advokatske komore.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan upravitelj vojne bolnice v Celju dr. Jan Mandil.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 65 z dne 24. t. m. objavlja zakon o izvršnem izstrjevanju voznih škod in kazni za gozdne prestopke, preden je dobil moč zakon o gozdovih z dne 29. decembra 1929, odločbo glede zvanja stalnega delegata v mednarodni dunavski komisiji, pravilnik o uradniškem pokojninskem skladu, pravilnik za izvrševanje odredb zakona o orožništvu, izpremembo pravilnika za uporabljanje zakona o zaščiti domačih lesne industrije, izdanega po št. 16. tega zakona, tolmačenje po zakonu o volitvah narodnih poslancev, objavo o izpremembi oddelka III. točka 12 št. 107 taksnega in pristojbinskega pravilnika, popravek k odredbi z dne 20. julija o skupnem davku na poslovni promet, razpredelnico blaga, za katero se mora zavarovati valuta ob izvozu po št. 6. pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami z dne 7. oktobra 1931, cenovnik, po katerem je zavarovati valuto ob uvozu blaga po št. 6 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami z dne 7. oktobra 1931, odredbe o upravi banovinskih podjetij in odredbo o izdajanju ribarskih knjižic ribarskim gostom v področju bivše mariborske oblasti.

— Javen volilni shod v Hrastniku. V nedeljo 25. oktobra se vrši ob 9. dopoldne v gostilni g. Dolinskega javen volilni shod, na katerem govori srečni kandidat gosp. Rudolf Juvan. Vabimo volilce, da se udeležijo tega shoda v največjem številu.

— Božidar Jakac v knjigi. Umetniška Matica je sklenila izdati obširno monografijo našega odličnega slikarja Božidarja Jakca. Slovenska javnost bo gotovo z veseljem sprejela to vest, saj je Jakac po svojih delih tako znan in priljubljen, da ga ni kulturnega Slovenca, ki bi ga ne poznal. Baš sedaj razstavlja v Jakopičevem paviljonu dela, ki jih je prinesel iz Amerike, pred leti je razstavil »Afriko«, na vsaki razstavi pa je vedno vzbujal mnogo zanimanja, občudovanja in priznanja. Sedaj bo ves ta trud njegovega umetniškega ustvarjanja zbran v knjigi. Knjiga bo poleg obširnega teksta, ki ga je napisal kritičar dr. K. Dobida, vsebovala celo galerijo reprodukcij njegovih najboljših del (cca. 80) ter bo po vsebini, obliki in opremljenosti ena najlepših izdaj te vrste. Knjiga bo v platno vezana, vsaki knjiga pa bo priložen po en originalen lesorez z umetniškimi podpisom. Cena knjigi, ki bo izšla za Novo leto, je v subskripciji 90 Din. Pozneje bo znatno dražja. Naročila naslovite: Umetniška Matica v Ljubljani. Občinstvo opozarjamo, da je razstava odprta le še jutri.

— Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 1. do 7. t. m. je bilo v dravski banovini 64 primerov tifuznih bolezni, 63 griže, 84 skratin, 132 ošpic, 156 davice, 31 dušilnega kašlja, 19 šena, 2 nalezljivega vnetja možganov, 2 stekline, 1 krčevite odrenelosti, 1 vrančnega prisada in 1 otročnisko vročico.

— Razpust društva. Kulturno društvo »Martin Krpan« s sedežem v Celju je razpuščeno, ker nima pogojev za pravni obstoj.

Paul Margueritte

Izpremembra

Alain in Marta sta se jezila. Od kar sta bila zapustila vilo deda Vernela in odšla sama, svobodna kot zaročenca na polje in v gozd, nista izpregovorila niti 10 besed.

Pa tudi vreme je bilo tako barve kakor njuni duši: bilo je pusto in hladno, s težkimi oblaki, skozi katere je tu pa tam posijalo sonce, vmes je pa v kratkih presledkih deževalo. Nekaj težkega je viselo v elektriziranim ozračju.

Začetek leta je bil prav tako absurd, kakor sreča mladih zaročencev. Prvotno je bilo lepo, potem se je pa vse skazilo. Zakaj? Tega nihče ni vedel. Niti Alain, niti Marta nista vedela, ali ju tare slabo vreme ali pa se narava sama prilagodeva njunemu slabemu sentimentalnemu razpoloženju.

Ne da bi se držala za roke sta nadaljevala svojo pot vsak zase molče. Martin plašč je vihal v vetru in z eno roko je moral privzdigovati krilo; lepa, nekoliko presuha meča mladega dekleta v tesno oprimejajočih se svilenih nogavicah so se pri vsakem koraku pokazala iz ozkih, visokih rjavih čevljev. Alain, mladenič visoke postave, ozkih ramen, mikavno otožnega obraza, iz katerega sta mu odsevala sila in volja, je

— Razpisana zdravniška služba. Kr. banska uprava savelke banovine razpisuje natečaj za mesto sanitetnega referenta v Udbini. Prošnje je treba vložiti do 10. novembra.

— Svečan krst novega avijona v Zagrebu. Društvo rezervnih avijatikov v Zagrebu dobi nov avijon, ki se bo imenoval »Zagreb« in bo krščen v začetku prihodnjega meseca. Novi avijon bo namenjen v prvi vrsti onim, ki bi se radi vsaj enkrat v življenju malo dvignili v zrak.

— Turški učenjak v Zagrebu. V četrtak je prišel v Zagreb znani delavec na socialnem in medicinskem polju dr. Kuci, ki zavzema v krogih reformatorjev moderne Turčije odlično mesto. Prepotoval je že Anglijo, Nemčijo in Poljsko, zdaj bi si pa rad ogledal socialne in zdravstvene ustanove tudi v naši državi.

— Razne nesreče in nezgode. V trontici Kanskij v Podgradu se je pripetila večer popoldne precej težka nesreča. Jermen centrifugalnega stroja je zagrabil 23-letnega delavca Franca Mikarja in ga poškodoval na hrbtu, na glavi in po levi roki. Mikarja so prepeljali v bolnico v Ljubljano. — 25letnega kajzarjevega sina Antona Švigića iz Dolenje vasi 72 so večer popoldne konji in ga poškodovali. Zlomil si je levo nogo. — V Iški Loki je večer popoldne nala krava, nabodla posestnico Alojzijo Župec in jo na hrbtu težko poškodovala. Tudi ta dva ponesrečena so prepeljali v bolnico.

— Za sirote na Jurčičevem rojstnem domu, ki smo o njih poročali v četrtku Številki, je davi prinesla v našo redakcijo dobrosrčna ljubljanska dama 1000 Din. V težkih časih splošne denarne krize je to veliko darilo za reveže najslabnejši dokaz usmiljenja do revežev in vzgledne srčnosti kulture. Ne mislimo zahtevati in prositi, da bi dobri ljudje pošiljali za onemoglega starčka, 85letnega Jurčičevega brata in njegovo 82letno staro ženo ter za pet malih sirot, ki so jim te dni pokopali mater, tako velike vsote, vendar pa pričakujemo, da se bo zganila ob vesti o najtežji nesreči, ki je zadela rojstni dom velikega pisatelja Josipa Jurčiča, vsako srce. Plemeniti darovalci podpre v imenu bednih sirot in starih naša najskrbnejša zahvala.

— Novi ocenjevalni listi za učiteljsko so izšli v zalozi Učiteljske tiskarne in jih je dobili v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Francišanska ulica 6.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno, oblačno, od časa do časa deževno vreme. Enako vreme je bilo tudi večer po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 16,3, v Sarajevu 15,2, v Skoplju 14,3, v Beogradu 13,4, v Zagrebu 12,4, v Ljubljani 11,8, v Mariboru 11,5. — Davi je kazal barometer v »Ljubljani« 750,2, temperatura je znašala 7,2.

— Zaklan v spanju. V Kotoru je bil izvršen v noči od srede na četrtak strašen zločin. Neznani morilec so umorili v spanju Dušana Cvetiča in Miroslava Tonija. Cvetič in Toni sta bila dobra prijatelja in sta stanovala skupaj. V temni noči so se neznan morilec spiplazil v njuno stanovanje, najprej so zaklali Cvetiča, za njim pa še Tonija. Po zločinu so brez sledu izginili. Cvetič je bil doma iz Istre, Toni pa baje iz Kamnika.

— Električna luč zakrivila samomor. Večeraj zjutraj si je končal v Oslječku življenje 57letni Ivan Lehota, uslužben v plinarni. Pred dobrim mesecem je oslješka plinarna v sporazumu z mestno občino ukinila plinsko razsvetljavo po ulicah, ki imajo sedaj električno razsvetljavo. Lehota je bil odpuščen iz službe in ostal brez dela. Svoji ženi je takoj izjavil, da si bo končal življenje. Večeraj zjutraj, ko je žena še spala, je odšel v dvrtnico in se obesil. Padel je kot žrtev redukcije, odnosno modernizacije ulične razsvetljave.

— Ženo zaklal, ker mu ni prinesla doje. Kmet iz vasi Šiljkovca pri Bihaču Mato Jurečič je stal v četrtak pred sodiščem, ker je zaklal svojo ženo Mando. Oženil se je pred letom dni in ženiin starši so obljubili hčerki za doto 12 oravov zemlje. Obljube pa niso izpolnili. Mož je večkrat zahteval od žene doto, ker je pa ni dobil, je ženo nekoč v prepiru zabodel z nožem. Obsojen je bil na 12 let težke ječe.

— Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna JOS. REICH

pogumno stopal po lužah in blatu. Marta je se sama čudila njegovemu trdemu izrazu.

Alain jo je napeto opazoval; nobena podrobnost na nji mu ni ušla. In ko jo je videl tako mlado in lepo, ko je pomislil, da bo kljub vsem spletkam kmalu njegova, da se bo ta odpor proti sreči, to instinktivno nasprotovanje njunih različnih značajev hoče noč razblinilo v poljub enega telesa, se je začela nerazumljiva tesnoba počasi izgubljati...

Sicer pa nihče ne ve, kakšen strah pred bodočnostjo, kakšno stalno nezupanje in dozdnevno trpinčenje loči ta dva človeka, tako zadovoljna in nesrečna ob enem.

Kar je Marta kriknila; Alain se je obrnil in jo zagledal vso prestrašeno. Tu, tu, je kričala, gosnica, gosnica! in kazala na obleko, po kateri se je plazila koca sta in črno pikčasta gosnica.

— Misli sem, da si stopila na kačo, — je dejal Alain ironično in ji stresel gosnico z obleke.

Tedaj se je dekle znova silno prestrašilo, kajti na ramo ji je padla druga gosnica, to pot modra in z dolgi konicami kakor kozuh. Komaj jo je Alain rešil te gosnice, ji je padla tretja na rokav in četrta v las. Vsa iz sebe od groze je začela Marta bežati.

Okusna in zdrava
je
Kolinska kava!

Iz Ljubljane

— Iz Prelova češko-slovenskega narodnega praznika v naši operi bo v torek 27. t. m. Najprej bo zaigral operni orkester češko-slovenske in pa jugoslovanske narodne himne, nato ima slavnostni govor ljubljanski podžupan prof. Evžen Jarc. Za tem se vprizori izvrstna češka opera »Lateran«, ki jo je napisal Vitezslav Novak. Predstava se vrši izven abonmana in velja globoko znižane ljudske operne cene. Naša dolžnost je, da se v obilnem številu udeležimo proslave praznika bratskega in zavezniškega naroda.

— Iz Čudne stvari se gode včasih. Pri nas je vse tako domače, celo prometne nezgode, da imamo vedno dovolj zabave. Tudi sredi ob 17.30 se je v Ljubljano tako imenitno zabavala kot najbrž že od pusta ne. Da je dosegla komedija popoln uspeh, je bilo pozorišče na promenadi, na križišču Selenburgove in Knaflijeve ulice. V smeri proti pošti je peljal voznik pivovarne Union prazne sode, za vozom se je pa vlekle po cesti močna veriga. Naenkrat je voz sunkoma obstal, verigini kavelji se je zapeel v tramvajski tračnici. Najprej je poskušal izdreti voznik nesrečni kavelj, pa ni šlo. Čeprav je onegaval z vso vsemoto okoli njega, iz šiske je pripelel tramvaj, pa ni mogel naprej. Priskočil je še tramvajski voznik na pomoč nesrečnemu z močnim kretnikom. Toda ves trud je bil zaman, voz je bil priklenjen k tlem, kot da ga drže vrage. Ves tramvajski promet se je zmedel in najhujeje je bilo, da tramvaj ni mogel tudi nazaj, ker bi sicer vozil po levem tiru. Na drugi strani proti Viču je vozil tramvaj do Selenburgove ulice, od koder se je vračal, dokler niso končno izbežali vrazje verige.

— Iz Na Gallusovem nabrežju betonirajo ob novem obrežnem zidovju glavni zbiralni kanal. Na levem bregu Ljubljance je glavni kanal zdaj že zbetoniran od Trnovega do šentpeterskega mostu, na desnem bregu je pa še na mnogih krajih pretrgan in ga betonirajo del za delom le ob enem z regulacijskim deli. Ko so pred leti betonirali obrežno zidovje na Gallusovem in Cankarjevem nabrežju, pa kljub temu niso zbetonirali kanala ob vsej dolžini zidovja, tako tudi ne pred Čevljarjskim mostom, kjer je nabrežje zelo ozko ter bi bila gradnja zelo otežkočena zaradi bližnjih hiš. V tem delu nabrežja kanala tudi zdaj ne bodo zgradili, nego samo ob novem zidovju in za opornikom mostu. Kdaj bo mesto dobilo popolno kanalizacijo, v desnem bregu Ljubljance, še zdaj nihče ne ve.

— Iz Danes in jutri »Atlantika« - film. ZKD predvaja danes ob 2. popoldne v prostorih Elitnega kina Maticе gigantski vefilm »Atlantika«, ki nam pred očuje eno najbolj pretresljivih katastrof človeštva — potop veleparnika »Titanica«, ki je na potu v Ameriko zadel ob ledeno goro in se potopil. Takrat je našlo smrt v morskih valovih na tisoče ljudi. To največjo pomorsko nesrečo nam pred očuje film na zelo realističen način. Najboljši filmski umetniki kot Fritz Kortner in Franz Lederer nastopijo v glavnih vlogah. — Film se ponovi še jutri ob 11. dopoldne in to nepreklicno zadnjikrat. Cene izredno nizke.

— Iz Danes in jutri »Atlantika« - film. ZKD predvaja danes ob 2. popoldne v prostorih Elitnega kina Maticе gigantski vefilm »Atlantika«, ki nam pred očuje eno najbolj pretresljivih katastrof človeštva — potop veleparnika »Titanica«, ki je na potu v Ameriko zadel ob ledeno goro in se potopil. Takrat je našlo smrt v morskih valovih na tisoče ljudi. To največjo pomorsko nesrečo nam pred očuje film na zelo realističen način. Najboljši filmski umetniki kot Fritz Kortner in Franz Lederer nastopijo v glavnih vlogah. — Film se ponovi še jutri ob 11. dopoldne in to nepreklicno zadnjikrat. Cene izredno nizke.

— Iz Danes in jutri »Atlantika« - film. ZKD predvaja danes ob 2. popoldne v prostorih Elitnega kina Maticе gigantski vefilm »Atlantika«, ki nam pred očuje eno najbolj pretresljivih katastrof človeštva — potop veleparnika »Titanica«, ki je na potu v Ameriko zadel ob ledeno goro in se potopil. Takrat je našlo smrt v morskih valovih na tisoče ljudi. To največjo pomorsko nesrečo nam pred očuje film na zelo realističen način. Najboljši filmski umetniki kot Fritz Kortner in Franz Lederer nastopijo v glavnih vlogah. — Film se ponovi še jutri ob 11. dopoldne in to nepreklicno zadnjikrat. Cene izredno nizke.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri tvrdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

— Iz Razstava novopridobljenih obrtnostnih, umetnih in drugih predmetov v muzeju, ki smo poročali o njeni otvoritvi, je odprta jutri dopoldne brezplačno. Na njej so predvsem razstavljeni na dražbah po gradovih v Gornji Radgoni, Turnu pri Velenju, Murski Soboti, Novem Celju in Stari Loki kupljeni predmeti, razen tega pa tudi zanimiva zbirka, ki jo je oblatni odbor kupil za muzej od prof. Grebenca. Ker je razstava zaradi pomanjkanja prostora razdeljena po raznih prostorih muzeja, je sedaj najlepša prilika za ogled vseh zbirk. Posebno naj si razstavo ogledajo obrtniki, saj so razstavljeni najlepši izdelki naših starih mizarskih, ključavničarskih, kovaških, lončarskih in pečarskih mojstrov, vse ljubitelje starin bodo pa zanimala krasne slike domačih in tujih mojstrov, a vsakega prijatelja domače zgodovine zlasti cela vrsta portretov oseb iz naše zgodovine ter velika prof. Grebenčeva zbirka narodopisnih starin. Vse starine razstolmači obiskovalcem ilustriran »Vodnik«, ki je pravkar izšel.

— Iz Francoski inštitut v Ljubljani. Opozarjamo cenjeno občinstvo na dvoje predavanj, ki jih bo imel g. Léon Rey, direktor arheološke misije v Albaniji, in sicer: v ponedeljek 26. t. m. ob 18. na univerzi: o »Parizu, kot ga vidijo umetniki« in v torek 27. t. m. ob 21. v Francoskem inštitutu (Narodni dom): o »Kolo-nialni razstavi v Parizu. Pri obeh predavanjih bodo številne skloptične slike.

— Iz Avtopodjetje Pečnikar naznanja, da vozi avto na progi Ljubljana - Sušak samo vsak ponedeljek, četrtak in soboto ob istem času kot dosedaj. 564n

— Iz Vojni invalidi in vdove, dospel je premog od mestnega načelstva. Oni, ki ga žele kupiti, naj pridejo v društveno pisarno Sv. Petra vojašnica med uradnimi urami in to od 9. ure zjutraj do 14. ure popoldne. S seboj je primesti legitimacijo in vreo.

— Iz Veliki sadni sejem, ki bo v Ljubljani od 25. do 27. oktobra ne bo važen le za prodajalce in kupce sadja, temveč za vse, ki se zanimajo za pridobivanje sadja. Sejem bo imel namreč tudi poučen namen. Tukaj bo vsakdo lahko spoznal vse naše sadne vrste, ki imajo svetovno sloves. Vse bo opremljeno z natančnimi točnimi imeni. Vsakdo se bo mogel poučiti, kako se sadje za prodajo opremi in vložiti. Na sejmu bodo razstavljeni stroji domačega izuma za razbiranje sadja, za zapiranje sadnih zabojev itd.

— Iz Darovi za stradalajoče v Beli Krajini. Pisarna RK v Wolfovi ulici je prejela pismo: »Prosim, sprejmite skromni znesek 30 Din za pomoči potrebne v Beli Krajini. Stanopokojenec.« Gospod A. K. iz Ljubljane za Belo Krajino 200 Din. Iskrena hvala plemenitima neimenovanima dobrotnikom!

— Christofor zavod OTVORI VEČERNI TECAJ 2. NOVEMBRA ob pol 8. zvečer. Priglasil vsak dan na Domobranski cesti št. 7. 548n

— Iz Zveza bojevnikov Ljubljana - Moste vabi vse člane in svojce v svetovni vojaški vojakov k maši zadušnici, katero opravi bivši vojni kurat g. Bonač v nedeljo 25. t. m. ob 8.30 uri v Karmeličanski cerkvi na Selu.

— Iz Na pokopališče k Sv. Križu vozi avtobus vsak dan od 9. dopoldne do 18. zvečer vsake pol ure. Cene v eno smer 3 Din, retour 5 Din. Postajališče Krekov trg. — Avtopodjetje Pečnikar. 563

— Iz Gostilna pri »Tišku Na gričku« z današnjim dnem znatno znižane cene jedil in vina. 561n

KREDITNA ZADRUGA DET. TRGOVCEV

naznanja, da se preseli dne 26. t. m. s svojo pisarno

v »Trgovski dom«
PRITLIČJE, LEVO, GREGORČIČEVA ULICA

— Iz Prvorstni štajerski rizling z vin-skega vrha Jeruzalem po 16 Din liter, cviček iz Gadove peči po 14 Din liter — toči gostilna V. JELOČNIK, Rožna dolina. 65

— Iz Plesni zavod »JENKO« v Kazlini — edina koncesionirana in najelegantnejša plesna šola v Ljubljani ima siedeči teden-ski razpored: nedeljski popoldanski tečaj do 3.—7. začetniki in uvečerni; večerni tečaj od 8.—11. ponedeljek: začetniki; četrtek: nadaljevalni; sobota: spopolnitev perfekcija. Zaključene družbe in posebne ure po dogovoru. Informacije in prijave dnevno od 10.—13. in od 15.—21. 560n

— Iz Osrednji odbor SPD opozarja na svoj običajni plesni ples, ki ga priredi dne 1. februarja 1932. 562n

— Narodna strokovna zveza poziva svoje članstvo, da se udeležijo pogreba ustanovnega člana g. Franca Simončiča, ki se bo vršil 24. t. m. ob 16. uri iz državne bolnice. NSZ se udeležijo pogreba s praporom.

— Iz Čevljarstva zadruga v Ljubljani naznanja interesentom, da se vrši pomagalska preizkušnja začetkom meseca novembra. Tozadevne prijave sprejemajo se najkasneje do 31. oktobra t. l. v Zadrugi pisarni, Hrenova ulica 4. 559n

VABIMO VAS,
oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoat, suknje, obleko, perilo i. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Iz Celja

— C Nihče naj ne izostane! V ponedeljek 26. t. m. zvečer ob 20. se bo vršilo na tukašnjem Ljudskem vseučilišču v risalni meščanske šole v Vodnikovi ulici velezanimivo predavanje dveh bosanskih srbskih narodnih borcev in mučenikov g. dr. Save Ljubibratića in g. Vasilja Grdjića iz Sarajeva o delovanju in organizaciji srbskega kulturnega društva »Prosvetec« v Sarajevu. Predavatelja nam bosta odkrila vse grozovitosti, ki so jih srbski in jugoslovanski nacionalisti morali preživeti pod avstrijsko strahovladno v Bosni in Hercegovini in kjer je v tedanjih žalostnih časih narodnega robstva edino le »Prosvetec« s svojimi neustrašenimi sodelavci in voditelji mogla vzdržati v narodu veliko vero v osvobodjenje in lepšo bodočnost. Predavanje spremljajo originalne skloptične slike. Vstopnine ni. Celjani, vaj ne bo med vami nikogar, ki ne bi ta večer obiskal izrednega predavanja!

— Tekmovalno streljanje celjske Strelske družine se bo vršilo, kakor smo že poročali, jutri dopoldne na vojaškem strelišču v Pečovniku. Tekmovanje se bo pričelo točno ob 9. in bo trajalo do 14. V celjski ekipini bosta na razpolago dve tarči, v splošni ekipini pa tri tarče. V prvi skupini so določena 3 darila, v drugi pa 5. Izpred kolodvora bo vozil mestni avtobus do strelišča in nazaj. Zaradi velike prijave udeležencev so dovoljene za vsakega tekmovalca le tri serije, od katerih se šteje najboljša kot tekmovalna. Vremenska napoved za jutri je ugodna in je upati, da ne bode v tem pogledu nobene ovire.

— Sokolski obrtniški naraščaj. Vsi obrtniški vajenci iz Celja in okolice so vabljeni, da pristopijo k sokolskemu obrtniškem naraščaju. Telovadba se vrši ob sredah in sobotah v mestni narodni šoli med 20. in 21. uro zvečer. Gospodje mojstri se naprošajo, da vajencem ta pristop priporočajo.

— Iz štorskega Sokola. Sokolsko društvo v Storah pri Celju je bilo primorano zaradi nerazprodanih tombolskih kart preložiti svojo tombolo ob jutri na nedeljo 15. novembra. Segajte pridno po tablicah!

— Dežurno lekarniško službo v Celju ima od danes do včeršji petka 30. t. m. lekarna Pri križu na Kralja Petra cesti.

— Sokolski film. V četrtak 23. t. m. zvečer ob pol 21. bo predvajal v risalnici meščanske šole v Vodnikovi ulici br. Josip Kramar dobro izpadli film o poteku letošnjega župnega sokolskega zleta v Celju. Pridite!

— Iz štorskega Sokola. Sokolsko društvo v Storah pri Celju je bilo primorano zaradi nerazprodanih tombolskih kart preložiti svojo tombolo ob jutri na nedeljo 15. novembra. Segajte pridno po tablicah!

— Dežurno lekarniško službo v Celju ima od danes do včeršji petka 30. t. m. lekarna Pri križu na Kralja Petra cesti.

— Sokolski film. V četrtak 23. t. m. zvečer ob pol 21. bo predvajal v risalnici meščanske šole v Vodnikovi ulici br. Josip Kramar dobro izpadli film o poteku letošnjega župnega sokolskega zleta v Celju. Pridite!

popisni grozi sta mečkala z nogami ti-ste, ki sta jih bila stresla raz sebe, to-da kopicile so se vedno nove in nove.

Na isti poti šest tednov pozneje.

Marta in Alain blede, vendar pa mikavno sveža in mlada. Ali pa je bila to tudi predigra sinjega dne, žarečega solnca, gozda, zelenega kakor smaragd, skozi katerega so prodirale pšice solnca? Ali pa lesk belih brez? Ali, da se je v vodi v jarku zrcalilo nebo? Da so tisočere rože poškopirale s sinjino, zlatom in škrlatom zeleno preprogo livad in žamet gozdnega mahu?

To pot sta drhtela Alain in Marta soglasno v polnem utripanju sreče. Teden dni po poroki ju je zibala ljubavna opojnost in od radosti sta bila kar omamljena. In ko sta se zdramila iz sladke opojnosti, se je sladkost in resničnost sanj nadaljevala. Kako bi ne bilo radostno v naravi, ko pa je bilo tako krasno v njunih srcih!

Zakaj se prav za prav radujeta, nista vedela. kakor tudi prej nista vedela, zakaj se skoraj sovražita. Nič se ni bilo pojasnilo. Gotovo pa je, da ne hodita več vsak zase, temveč sta se tesno objela. Marta tu pa tam zadrži korak, skloni se nazaj in nastavi usta. Alainove ustne se sklonijo k njenim, pritisnejo se na nje in se spoje z njimi v dolgo, vroč poljub. Njune oči se v ta-

kih trenutkih posebno živo zaleskečejo. Človek bi dejal, da odseva iz njih sreča in da se plazi ta odsev po globoki, skrivnostni vodi.

Ah, ta prekrasni gozd! Kako je tu prijetno, kako sveže! Ah, glaj, kako krasen metulj! — je vzkliknila Marta vsa očarana. Prekrasen metulj svetlo-modrih kril je počival na listu in zdelo se je, da živi samo za radost oči.

In oni drugi, ves rdečkast s črnimi programi! In ta beli in žolti!

In pri vsakem njunem koraku so odletavale žive rože, pestri metulji, mladi in slabi, posedali so čisto blizu ali pa se ju dotikali v nesigurnem poletu s krili. Še preveč svežimi, vlažnimi in neokretnimi. In koliko jih je, koliko jih je! Snežno beli, zlati, vijoličasti, rdeči kot kri.

Jih spoznaš? — je vprašal Alain smeje in nežigovne ustne so iskale Martine kakor išče metulji cvetko...

Ne, ne, — je odgovorila odklanajoč v nezmisljeni in čisto ženski domisljivosti večno izpremembra, ki dela iz ostudnih gosenic rajske metulje. kakor se je izpremenila njuna mračna, trpka in prenriljiva ljubezen v živo in vročo naklonjenost.

Ne, ne, — je ponavljala, — to so metulji dobrega boga, porojeni iz me-sečine in jutranje zarje.

Proslava 100 letnice Levstikovega rojstva

Lepa kulturna prireditev v počastitev spomina našega
duhovnega velikana

Ljubljana, 24. oktobra.

Kulturnih praznikov obhaja Ljubljana razmeroma malo in še to skromno in tiho. Prvotno je nameravala Ljubljana praznovati stoletnico Levstikovega rojstva vse bolj slovesno, ker so pa bile proslave tako velikopotezne, v Retnjah in Vel. Laščah, zato ni kazalo, da bi še obenem v Ljubljani priredili tako veliko slavnost. Kljub temu se je tudi Ljubljana dostojno oddolžila Levstikovemu spominu.

Snoči so priredili Slovenska Matica, Narodno gledališče in Društvo slovenskih knjižnikov v opnem gledališču slav-

nostno akademijo v proslavo stoletnice Levstikovega rojstva. Proslava je bila skoraj intimna, a tem priručnejša ter je izredno dobro uspela.

Akademijo je otvoril operni orkester pod vodstvom kapelnika Nika Stritofa z Mihečevno ouverturo »Planeti teko svojo pote«. Slavnostno razpoloženje je bilo ustvarjeno, nakar je pesnik Oton Zupančič v oficijelnem nagovoru pozdravil častne goste, odlične zastopnike kulturnih ustanov in našo javnost, ministra g. I. Puclja, podbana g. dr. Pirkmajerja, župana g. dr. Dinka Puca, rektorja univerze univ. prof. dr. A. Serka, zastopnika Srbske kraljeve akademije univ. prof. dr. N. Radojčiča, predstavnika Ruske »Iatice v Ljubljani univ. prof. Spektorskega, dvorno damo Franjo Tavčarjevo itd. Dejal je, da, kar je imel povedati o Levstiku, je povedal pri odkritju Levstikovega reliefa v Vel. Laščah. Prečital je še cel šop pozdravnih brzojavk, nakar se je umaknil z odra z besedami: »Zdaj se pa skromno umaknem besedi o Levstiku in njegovi besedi!«

Slavnostno besedo je imel urednik g. Fran Albrecht. V krasnem, obširnem in izčrpnem govoru je temeljito orisal Levstikov duhovni obraz. Ocenil je njegovo ogromno delo, analiziral njegove fenomenalne zmožnosti, pokazal nam ga je kot pisatelja, pesnika, politika, kritika, satirika, kot človeka in moža. Iz vznešenih besed se je izluščil kristal — Levstik značaj, borec in umetnik, mejnik usode slovenstva. Povdarjal je, da se med velikimi narodi javljajo veliki duhovi kot imperatorji, vojskovodje, med malimi pa kot pisatelji, pesniki, glasniki ljudstva, mentorji, borci za njegovo usodo. Toda zadenejo prej ali slej na ljudi, ki z brezobzirnim egoizmom in zaradi pihlosti plavajo na površju. Če se jim ne ukloniš, se moraš vse življenje boriti z omejenostjo, lažnostjo, njihovim nepoštenjem in navidezno, dvojno moralno. Živeti za resnico se pravi krvaveti, značaje so vedno križali. Vendar pa ostane, kar je klenega, »čas je veter, ki odnese pleve« ter očisti žrnje. Časa je bilo treba, da je vstal Levstik pred nami v vsej svoji veličini. Cist je zdaj pred nami kot je bil vedno njegov značaj.

Zadonelo je viharno odobravanje, polno gledališče je pritrjevalo tej resnici. Lepa beseda so vzbudile in ljudih čustvo hvaležnosti in sočustvovanja do velikega Levstika; s tem so se mu najlepše oddolžili.

Potem je pristopil Fr. S. Finžgar. Prečital je Levstikovo izročilo. Nekaj sorodnega je med Finžgarjevo in Levstikovo besedo — obe zvenita krepko, domače. Zato bi tudi nihče ne opravił bolje te častne naloge kot jo je Finžgar. Sleherina beseda je bila res živa, zvenela. Misel povdari i zvok besede. Kar čutiš, da je ta govor zajet iz živega vreleca ljudske govornice. Nič papirnatega, nič izumetničenega, vse je naravno in zdravo kot kmetovo obličje. Tako govori zemlja, tako se izraža zdravje naravnega kmečkega razuma. Vsaka beseda je na svojem mestu in nobene ni preveč. Moška, odkrita beseda. Kar misli, pove naravnost in jedrnat. Povsod se kaže doslednost v vsem. 60, 70 let je preteklo, ki je zabeležil te odlomke, pa je vendar v njih toliko aktualnega i za dandanes, kot da je imel pred očmi našo dobo. Samozavest, moč, odmeva iz njih, tako govori le mož, ki mu je resnica pred vsem in ki se zaveda, da je krepak ter ne kloni tilnika.

Kot da so nam je Levstik šele snoči toliko odkril, da smo ga vzljubili... Njegova beseda nas je potegnila za seboj. (Aplavz.)

V imenu Srbske kraljeve akademije je spregovoril univ. prof. Radojčič. Proj je zvenela Levstikova beseda iz Finžgarjevih

ust kakor mogočen čist zvon, zato se je vtila kot srebrna godba mehka srbohrvaščina iz ust govornika kot odpev. Govornik nam je povedal, daje Levstik na pravi poti; bil je glasnik ljudske besede, na zdrav, naraven temelj je gradil, saj je prava umetnost le odraz čim naravnjšega življenja. In tudi kot kritik je bil Levstik mož na svojem mestu, enak Vuku Karadžiću, pošteni, a neizprosen sodnik, ki je vedno strogo ločil zmo od plevla. Govornik nam je čestital ter izrazil svoje veselje, da lahko obhajamo obletnico rojstva tako velikega moža.

Izpregovoril je še zastopnik Ruske Matice, prof. Spektorski. Dejal je, da se mo-

Konec stanovanjske mizerije

Občutki in izkušnje ubogega najemnika, ki išče po
Ljubljani skromno stanovanje

Ljubljana, 24. oktobra.

Dandanašnji časi so kakor nalašč za optimiste, zato moraš biti eden prvih, ki so prepričani z dušo in telesom, da so tudi mizerije v krizi.

Toliko in toliko se je govorilo in se še govori, da je odklenalo stanovanjski mizeriji, odkar smo zgradili v Ljubljani nekaj palač. Zato je povsem naravno, da so obenem s temi glasovi dvignili i stanovanjski najemniki, da dobe standardna stanovanja, kar je sicer prišlo nekoliko prepozno, vendar je še ostalo nekaj najemnikov, ki jih ni pobrala jetika in zadušila plesnoba. Na vidiku je torej preseljevanje narodov.

Dvignili smo se na vseh koncih in krajih reševali stanovanjsko mizerijo, iz predmestij so kar drli stanovanjski najemniki ogledovati si stanovanja v mestu, da bi se jim končno izpolnila najbolj vroča želja — radi bi postali meščani — prav tako so pa romali ljudje iz središča mesta na periferijo, kajti za svež zrak in stanovanje v novi vili zunaj mesta mnogi tudi radi zamenjajo luknjo izza kamnite dobe.

Na južnem koncu mesta smo si ogledovali novo hišo od zunaj kar trije hkrati. Ker je moderna, se slehernega selilca polasti trenja, preden se ojunaja, da potka na dur. Lepa hiša, skoraj prelepa, balkoni, verande, ravne strehe, razni pristreški — vse kar moderno, ugotavljaš z bridko zavestjo, ker si že zdavnaj oddal listnico v najem pajku, ki tudi že v trebuhu lovi muhe. Nekaj časa smo čakali drug na drugega, nihče ni hotel stopiti v hišo, dokler ni bil sam. Ko iščeš stanovanje, se vedno tušiš krivega pred vsem svetom ter se sramuješ pred vsemi. Zato smo se nekaj časa izprehajali mimo hiše, med tem pa drug za drugim nepazeno smuknili v njo. Pred gospodarjevimi vrati smo zopet naleteli drug na drugega. Noben ni upal potrkati, k sreči je prišla gospodinja ven sama.

— Gospodje, najbrž iščete stanovanje? Kar izvolite z menoj! Tukaj na levi, kakor vidite, je kuhinja — krasen komfort — shramba in stranišče sta kar poleg — shrambo lahko preuredite v kopalnico — sobi sta pa prekrasni. Razgled na vrt — spomlaci posejem rože, salate nam ni treba. Slikarija, najmodernejši vzorci — seveda se bojim, da bi ne dobila slabe stranke. Všeč je vsakemu, gospodom gotovo tudi. In gospode bi tudi najraje vzela, ker nimajo otrok.

Gospodje so se zdrznili, toda izpregovorili se ni upal noben.

— In gospodje imajo gotovo najraje mir — je nadaljevala lastnica hiše — saj duševno delate, ali ne? Ste uradniki? Kot nalašč za vas bi bilo to stanovanje, saj je tako poceni! Vem, vem, bojite se vprašati po ceni. Morda pa niste uradniki?

— Smo! so se nepričakovano oglasili vsi trije hkrati.

— Daleč je... — Slikarija je nekoliko pretrenna. — Parketi škripajo. — Omet še ni suh, otroci bi zboleli. — Moram se povprašati ženo. — Najbrž je predrago, saj veste, kakšna mizeri — — Pa drvarnice ni! vse vprek so govorili, da lastnica ni mogla niti do besede, opogumili so se, ker so bili trije.

Zapel je zvonec.

— Oh, oprostite, moram odpreti!

— In cena? so vztrojali gospodje.

— Saj pravim, da cenejšega stanovanja sploh ne dobite. Ali je kakšen denar — 1200 Din?

— Res poceni! — Saj sem vedel! — Moram še govoriti z ženo! so se izmikali.

Lastnica je odprla novemu interesentu, ven so se pa izmuznili gospodje.

— Solidna, mirna stranka brez otrok dobi enosobno stanovanje v mestu. Naslov pove —

Kar srce ti zaigra, kot prečiščaš takšen oglas, saj prejšnje čase so ljudje samo iskali stanovanja, oddajali jih pa ni nihče, zlasti ne enosobnih.

— Vi, gospod, oddajate stanovanje?

— Sem ga že oddal.

Križev pot se začne znova.

V anončni pisarni se oborožili zopet z naslovi. Večino stanovanj oddajajo v novih palačah. Cena okrog 2000 Din, vendar so jih ponekod lahko oddali.

— Ali je cena stanovanj v splošnem že kaj padla?

— Seveda je, vendar so ponavadi na zimo vedno dražja, zato se potentev ne pozna.

ra i Rus prav tako ponajati z Levstikovo veličino, saj je Levstik gledal vedno naprej ter je bil tako Slovan kot Slovenec in da velja zanj še posebno ruski pregovor, da je vse minljivo, le resnica ostane.

Po kratkem odmoru se je dvignil zastor; Levstik je izpregovoril preko Junteza. Če hočeš spoznati pristnega našega kmeta, je dovolj, da vidiš Junteza. Kot je pri Levstiku krepko vse, tako je krepko in točno karakteriziral tudi našega kmeta v Juntezu. Nihče ga še ni doslej tako in ga najbrž tudi ne bo več. Ta kratek odloček je več vreden kot tucati drugih komadov. V teh besedah je sol, sočne so, originalne in nenadomestljive. To so snoči čutili vsi, ki so prisostvovali predstavi. Sleherina beseda je zadela v živo, na vse je vplival res zdrav humor in kar bali so se vsi, da bo prehitro minilo.

G. Cesar se je izredno izkazal, pa tudi drugi so storili vse, da je predstava dosegla najlepši uspeh.

Proslavo je zaključil orkester s Sl. Osterčevno suito za orkester.

Čudna reč, stanovanja na zimo dražja!

Zakaj neki? Ker se ne moreš nastaniti pod plahto, če te deložirajo? Toda le z optimizmom moraš iskati stanovanje, saj je treba s prijaznim obrazom trkati na tuja vrata. Končno se sprijazniš z mislijo, da ne boš stanoval na Aleksandrovi cesti.

Rožna dolina raste, narašča Šiška, Zelenajama, Moste se širi.

Po kurjih gredah zlezeš v podstrešno stanovanje.

— Letos smo dobili kanalizacijo, davki so čedalje večji, ne moremo bolj znižati cene stanovanj, če bi še tako radi. 400 Din za sobo in kuhinjo — le povprašajte v mestu, pa boste videli, kako je to poceni!

— Že res, toda tu je Rožna dolina, daleč —

— Nekaj korakov več ali manj in tramvaj je blizu!

— Pa elektrike ni.

— Saj jo lahko napeljete, mislim, da že ta teden napno žico na to cesto.

V mestu je praznih nekaj večjih stanovanj v starih hišah.

— Prosim kakšno stanovanje pa oddajate v najem?

— Izvolite pogledati. Tu sta dve veliki sobi, tam kuhinja, poleg kabinet.

Ogleduješ si, pa ne upaš ziniti, da iščeš le skromno enosobno stanovanje.

— Sob nismo preiskali, naj si izbere najemnik sam vzorce, sicer je pa tudi tako še za nekaj časa dobro.

— Ali ste kaj znižali najemnino, kakor želi Društvo hišnih posestnikov?

— Seveda smo, pomislite, to krasno stanovanje oddajam po 1600 Din. Stanovanjska mizerija je odpravljena!

Takšne tolažilne besede zelo blagodejno vplivajo ter te tako potolažijo, da se zopet vdaš za nekaj časa v nemilo usodo, odložiš reševanje stanovanjske mizerije. Treba je počakati, morda bo čakala tudi jetika in »avanziral« celo do četrtega štadija.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespauju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih, poživi naravna »Franz Josefova« grenčica trajno obkroži v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Usmiljenim srcem

Trbovlje, dne 20. oktobra 1931.

Gospodarska kriza, ki je objela ves svet, je posebno hudo prizadela rudarske rodbeine trboveljskih revirjev. Dohodki teh tpinov že dolgo niso niti toliki, da bi krili izdatke za dnevno prehrano. Očetje in matere gledajo s strahom v prihodnost in pričakujejo z obupom bližajočo se zimo, ki bi zahtevala največ žrtev med oslabilimi rudarskimi otroci.

Tukajšnja dobrodelna društva: Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, Društvo za varstvo otrok, Katarina Zrinska, Kolo jugoslovenskih sester in krajevni odbor Rdečega križa so se združila pod okriljem »Državne zaščite dece in mladine« v »Pomožni odbore«, ki si je stavil nalogo, preskrbeti najrevnejšim rudarskim otrokom v Trbovljah potrebne hrane, perila, zimeke obleke in čevljev.

Ker pa započeta akcija v domačem trgu samem ne more nuditi dovoljnih uspehov, se obrača pomožni odbor na vsa usmiljena srca širom naše banovine z najvuljnejšo prošnjo za pomoč, ki je nujno potrebna.

Z največjo hvaležnostjo se bodo sprejemala tudi najmanjša darila in naj si bodo ta darila stare, ponošene obleke, perilo, jestvine ali najmanjši denarni pripevki.

Vse tozadavne pošiljke naj se blagovoljio nasloviti na »Pomožni odbor v Trbovljah Ic.

Za: »Pomožni odbor v Trbovljah«

Predsednik: Robert Plavžič, I. r.

Ana Lapornik, I. r. Mirko Kos, I. r.

tajnica blagajnik

En dan iz življenja Špelice

6. Zvečer

Zvečer pa nata Špelica
Prav mirnim srcem spat je šla.
Za njo dan velikega j' pranja,
Zdaj lahko si privošči spanja.
In slatko sanjala je vso noč —
To Albus-Mila je čudežna moč.

Vsaka gospodinja lahko mirno zaspi, ako uporablja za veliko pranje perila Albus-Milo. Ne dajte se premotiti in ne sprejmite mesto davno preizkušene pralnega Albus-Mila nobenega navidez poceni mila. Kajti navidez ceneje je čisto dražje, radi tega ne izpostavljajte svojega perila nikakim dvomljivim eksperimentom, temveč uporabljajte samo

ALBUS MILO

K sadni razstavi na velesejmu

Razstavljenih bo nad 1000 zabojev prvovrstnih jabolk
Kako vlagamo jabolka v zaboje čez zimo

Ljubljana, 24. oktobra.

Kakor je bilo že večkrat objavljeno, priredi Sadjarsko in vrtnarsko društvo za dravsko banovino v dneih od 25. do 27. t. m. v paviljonu G na ljubljanskem velesejmišču tridnevni sadni ali prav za prav jabolčni sejem. Kdor se hoče založiti za zimo z lepimi, zdravimi, skrbno razbranimi in lepo vloženiimi zimskimi jabolki, najboljših sort, naj ne zamudi te prilike. Iz-bira bo velika v sortah in v kakovosti in tudi v ceni, ki bo, kakor je pač sorta, in kakovost, od 2 do 5 Din za kg. Pa tudi drugi interesi, ki sicer ne nameravajo kupiti sadja, naj si ogledajo to prireditev, ki je obenem tudi razstava. Pripricali se bodo, kako velik je napredek od zadnjega takega sejma l. 1929. Videli bodo zopet, kako krasno sadje raste v naših sadovnjakih, v kakšni kakovosti je sposobno za namizno uporabo in kako mora biti opremljeno, da si more osovjetiti dandanašnji sadni trg. Blago bo vse tri dni interesentom na razpolago, da si ogledajo in izberejo, kar bo komu ugajalo. Izbrane zaboje, ki so zaznamovani z zaporednimi številkami, bodo kupci prijavili in plačali pri upravi, ki bo na licu mesta vodila prodajo. Dobili bodo izkaznico, s katero bodo v sredo pršli po kupljeno sadje. Pred sredo se ne bo smel odnesti noben zabo.

Preskrbljeno je tudi za tiste, ki bi radi od zanesljivih producentov direktno nakupili večjo količino namiznih jabolk, kajti na sejmu razstavljeno sadje predstavlja prav za prav le vzorce zaloga, ki jih imajo vsaj nekateri razstavljalci še doma na prodaj. Vsakdo si bo torej lahko izbral sorto, od katere bi hotel dobiti kaj več, nego je razstavljeno na sejmu. Pri upravi bo izvedel za naslov lastnika vzorca, oziroma za posestnika tiste sorte in za količino, ki je še v zalogi.

Vsa jabolka na sejmu so razstavljena tako, da so vložena v lahkih in ličnih ameriških zaboječih po kakih 20 kg čiste teže. Vse boljše in debelejšje sorte so zavite v svilen papir in vložene v zaboje natančno po predpisih svetovne sadne trgovine. Vsega skupaj bo na sejmu nad 1000 zabojev. Samo boštaniska podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva je razstavila 300 zabojev tako lepih in tako vzorno opremljenih jabolk, da kaj takega v Ljubljani še nismo videli.

Velika večina sadja s tega sejma bo imela to prednost, da je skrbno izbrano. Vsak plod je bil pred vlaganjem ogledan od vseh strani in le jabolka brez vsake napake so vložili v zaboje. Ker je že pozna jesen, so jabolka tudi že dolgo zre-la in obložena in se je doma lahko izločilo, kar je bilo kakorkoli nakaženo.

Za vse tiste, ki nimajo posebne sadne shrambe, je nakup v zaboju vloženi jabolk zelo ugoden, ker nakupljeno robo shranijo lahko kar v zaboju v kakoršnemkoli prostoru, kjer ne zmrzuje oziroma ni toplota previsoka. Tako shranjevanje zimskih jabolk, skrbno vloženi v zabojuh in kolikor mogoče dobro zavarovani, pred zunanjim zrakom, se izvrstno obnese. Na ta način lahko shranimo razmeroma velike količine jabolk na majhnem prostoru. Pokazalo se je, da imamo pri takem prezimovanju prav malo izgube, ker le redkokate-ro jabolko zgine, sploh pa ostane vsa roba čvrsta in sočna tja do spomladi.

Kdor hoče na ta način jabolka shranje-vati, naj ravna takole: Ko dobi zaboje s sejma, naj jih pravilno izprazni. Potem naj vsak zabo obloži znotraj s časopisnim papirjem precej na debelo, zlasti dno, da zanesljivo zapre zraku pot v notranjost zaboja. Nato naj pa vzame v roke jabolko za jabolkom in naj ga skrbno ogleda ter izloči, kar bi bilo količkaj sumljivo. Jabolka, ki so brez vsake napake, naj potem dobro zavije posamezno v časopisni papir in jih vloži nazaj v zabo, kolikor mogoče tesno in čvrsto. Namesto časopisnega pa-pirja bi bil seveda še boljši papir, napojen

s parafinom, če bi se pri nas dobil. Do roba napolnjen zabo naj potem še povrhu dobro prekrije s papirjem in trdno zabije. Na pokrov treba zapisati ime sorte in dan, ko je bila vložena. V en zabo je vlagati vedno le eno sorto in kolikor mogoče le enako debela jabolka. Tako napolnjene zaboje naložimo potem na primernem kraju drug vrh drugega kakor visoko hočemo in sicer v takem redu, da so od vrha navzdol sorte tako razvrščene, kakor dozorevajo. Zabojev ne odpiramo, dokler jabolk ne rabimo.

Elitni

Kino Matica

Največje muzikalno

filmsko velelo te sezone je

prekrasna

Paul

Abrahamova

opereta nepozabnih slagerjev

Viktorija in

njen huzar

Friedl Schuster

Michael Bohnen

Svetislav Petrovič

Ernst Verebes

Gretl Theimer

Občinstvo je navdušeno, ko sluša

čarobne melodije ter se si-jajno zabava ob izbornih dovti-pih Jancsija

Predstave danes ob 4., 1/2 8. in

9 1/4, jutri v nedeljo ob 3., 5.,

7. in 9. uri

Radioprogram

Nedelja, 25. oktobra.

9.30: Prenos cerkvene glasbe; 10: P. dr. R. Tominec: Galerija slovehih konvertitov; 10.30: Klavir solo, izvaja gđc. Vojka Prelovec; 11: Koroška ura: 1. Koračnica koroških pesmic (plošča); 2. Koroške narodne pesmi poje zbor koroških Slovencev v Ljubljani; 3. Koroška. Predava insp. dr. Fr. Kotnik; 4. koroške narodne pesmi poje zbor kor. Slovencev v Ljubljani in 5. Koroške narodne (plošča); 12: Čas, dnevne vesti, plošče; 15.15: Dekliška ura: Pogled iz globine k luči (gđc Lebar); 15.45: Citre s spremljevanjem kitare (gđc. Greta in Mira Justin); 16.15: Zabavno čtivo; 16.45: O. Wilde: Bumbury (komedija o človeku, ki igra dva brata), Sentjakovski gledališki oder; 20: Pevski nastop članov sokoškega društva v Trzinu; 21: Harmonika solo, igra g. Edvard Kovač; 21.45: Poročila in časovna napoved; 22: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

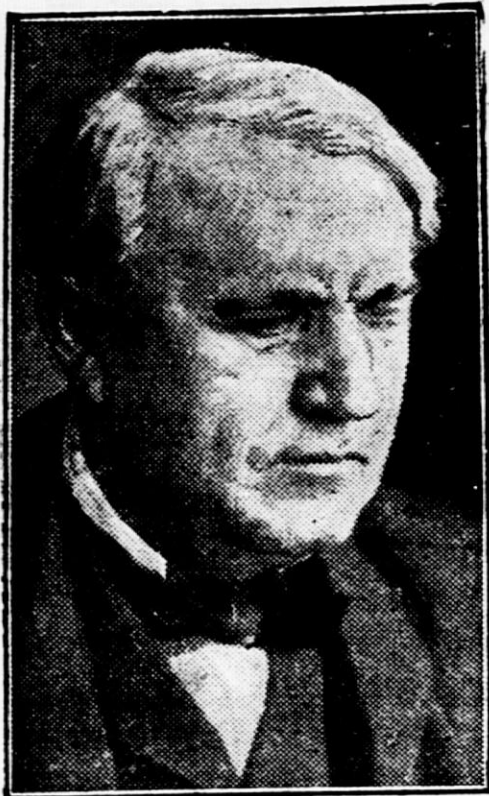
Ponedeljek, 26. oktobra.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Prof. Pengov: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa (kemizem sli-ne:kaj je ferment? Zvečenje in požiranje; 19: Dr. I. Burian: Češčina; 19.30: Higijska ura; 20: Koncert Radio kvarteta; 22: Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Edisonovo življenje in delo

Nekaj zanimivih podrobnosti in podatkov o slavnem izumitelju

Ves svetovni tisk je poročal obširno o Edisonovem življenju in delu. Ni menda na svetu pomembnejšega lista, ki bi se ne bil spomnil slavnega izumitelja ob njegovi smrti. In malo je mož v zgodovini človeštva, ki bi bili zasloveli po vsem svetu, kakor Edison. Rojen je bil sicer v Ameriki in Američan, so na svojega rojaka po pravici ponosni, toda njegovi izumi so tako važni za vse človeštvo, da je Edison s svojim delom last vseh narodov. Od tod tudi tolik odmev po vsem svetu ob njegovi smrti.

Edison verižnik

Edison je že od mladih nog hrepenel po bogastvu. Ni mu pa šlo za to, da bi s pomočjo denarja užival vse dobrote sveta, da bi udobno živel in lenuharil, temveč je rabil denar za svoje poskuse. Ko je še kot deček prodajal v vlakih novine, se je pripeljal v Detroit v trenutku, ko je prišla tja senzacionalna vest o bitki pri Shilohu v vojni severa proti jugu. Ljudje so se kar trgali za novine in tedaj je Edison prvič v življenju spekuliral. Denarja je imel komaj za 300 izvodov, kupil jih je pa po dolgem pogajanju na kredit 1000. Odsel jih je v vlak in prosil znanega telegrafista, naj sporoči na vse postaje, da pridejo s prihodnjim vlakom novine, ki prinese senzacionalno poročilo.

Na prvi postaji je obšla mladega Edisona groza. Prodajal je namreč samo 55 izvodov po 5 centov; na drugi postaji je bilo pa povpraševanje po novinah že tako veliko, da je zvišal ceno na 10 centov, a na sledeči postaji je prodajal izvod že po 25 centov, pa jih je imel še premalo. Zaslužil je precej denarja in vse je porabil za svoj potujoči laboratorij. Za svojo mamico je položil na stran samo en dolar in sicer tistega, ki se je najbolj lesketal.

Edisonov sin o očetu

Kako je Edison živel, delal in ustvarjal, kakšne je imel osebne želje in kaj je mislil o bodočem razvoju tehnike, vse to je povedal letos poleti njegov sin Charles Edison v pogovoru z urednikom lista »Radio Welt« na sestanku v Londonu. Charles Edison, ki je tudi močno naglušen, kakor je bil njegov oče, je dejal, da bi se težko našel na svetu človek, bi bil tako marljiv in kljub visoki starosti tako željan dela, kakor je bil njegov oče. 84-letni oče se zaklepa še sedaj po cele ure v svoj laboratorij, kjer računa in dela, ne da bi mislil na jed ali spanje, — je pravil Edison sin novinarju. Moj oče se mora zahvaliti za vse svoje izume v prvi vrsti svoji izredni marljivosti, dočim igra njegov genij le neznatno vlogo. Od tod tudi njegova dozdnevno čudna, v resnici pa dobro utemeljena navada ustaviti uro v laboratoriju ali kabinetu vedno, kadarkoli se je pripravil k delu.

Edison je delal vedno pri umetni luči in zato ni nikoli opazil, da se mračni, da je že polnoč ali pa da se že celo dani. Uro je pogljal šele, če je bil rešen problema, s katerim se je baš pečal. Edina njegova hrana pri delu so bili prepečenci in čokolada. Delal je navadno 24 ur brez prestanka, potem je pa sedel na motocikel in se vozil v največjem diru po kalifornijskih obali. Na stara leta si je seveda take izlete privoščil bolj redko, ter je živel mirno in redno življenje. Delati je začel ob 9., opoldne je malo počival, po kosilu je pa zopet delal nepretrgoma do večera. Kljub visoki starosti je delal dnevno 8—10 ur.

Značilno za Edisona je bilo, da se ni omejeval nikoli na en problem, temveč da mu je rojilo po glavi vedno več narčnih istočasno. Bil je namreč mnenja, da se človek tako neprimerno manj utruji in da ostane vedno čil. Še letos poleti se je ukvarjal istočasno s štirimi novimi izumi. Najvažnejši rezultat njegovih zadnjih poskusov je bilo odkritje novega načina izdelovanja gume, ki je zahteval intenzivno kemično delo, ob katerem se je stari izumitelj razvedril in oddahnil od strogo fizikalnih problemov. Tisoče najrazličnejših rastlin je preiskal in preizkusil, koliko je v njih kavčuga. Po dolgem prizadevanju je našel rastlino, ki da je visok odstotek kavčuga in zdaj ni daleč čas, ko bo do sedanja proizvodnja gumijasta bistveno izpremenjena. Bolj za zabavo se je pečal Edison letos poleti tudi s konstrukcijo

ampliona. Izumil je nekaj mesecev pred svojo smrtjo še posebno startersko baterijo za avtomobile, ki jo pa smejo rabiti zaenkrat samo na Fordovih avtomobilih.

Edisonovi zavodi so prodajali tudi mnoge radio-potrebščine, ki jih je izumil ali izpopolnil Edison, toda trgovina je šla zadnje čase slabo, ker je ameriški trg prenapolnjen. Zvočnemu filmu je napovedal slavnemu izumitelju v najbližji bodočnosti temeljite izpremembe. Sam je rad posejal zvočne filme in prizadeval si je uganiti iz slik vsebino filma. Ugotovil je, da pridejo najlepše možnosti, ki jih more nuditi zvočni film, kar same po sebi. Po njegovem mnenju je čisto napačno kazati mnogo dialognih filmov in dajati milijone za filme o raznih ekspedicijah, namesto da izpopolnimo mikrofonsko tehniko tako, da bi se dala porabiti v prosti naravi. Edison je visoko cenil Chaplina in žal mu je bilo, da stopa ta veliki umetnik s svojimi deli tako redko pred javnost. Chaplinovi filmi so mu bili v največjo zabavo.

Koledar Edisonovega življenja

- 1847 — rojen 11. februarja v Milanu v državi Ohio.
- 1854 — se je preselil v Port Huron v državi Michigan.
- 1857 — prvi kemični laboratorij v kleti domače hiše.
- 1859 — prodajalec novin in slaščic na železnici Grand Trunk.
- 1862 — tiska in prodaja v vlaklu »Grand Trunk Herald« prve novine tiskane neposredno v vozečem vlaklu.
- 1862 — napelje brzojavni vod s kolo-dvora v vas.
- 1863 — prvo mesto v poklicu telegrafista v Stradford Junctionu v Kanadi.
- 1868 — telegrafist Western Union v Bostonu.
- 1868 — prvi patentirani izum: električni števec glasov za glasovanje.
- 1869 — šef tiskovne službe na daljavo v newyorškem denarnem zavodu.
- 1869 — otvori tehnično pisarno skupno s Franklinom Popom, različne izpopolnitve strojev za tisk na daljavo.
- 1870 — zasluži prvi denar z izumom — 40.000 dolarjev — in otvori tovarno v Newarku.
- 1871 — dela na konstrukciji prvega porabnega pisalnega stroja.
- 1872—1876 izpopolnitev brezžajavnega sistema Monograf in Multiplex, izum voščene papirja in mikrotaksimetra.
- 1876 — preselitev v lastni laboratorij v Menlo-Park v New Jerseyu.
- 1877 — konstrukcija mikrofona in izum fonografa.
- 1879 — izum električne žarnice in izpopolnitev dinamita.
- 1880 — izum magnetičnih škarij za kovino.
- 1881 — otvori trgovino v New Yorku in ustanovi prvo tovarno za električne žarnice.
- 1882 — sestavi in izdela prve električne lokomotive.
- 1883 — odkrije pravila o električnem toku, znanega pod imenom Edisonov efekt.
- 1891 — konstrukcija filmske kamere.
- 1891—1900 dela na koncentracijskem pokretu rudniške industrije.
- 1900—1910 izpopolnitev Edisonove baterije; važna odkritja v pridobivanju cementa.
- 1905 — izdeluje diktafone.
- 1912 — izum govorečega filma kinetofona.
- 1914 — odkritje metode za pridobivanje sintetične karbolne kisline, požar v Edisonovih tvornicah, izum daljnopisa Telescribe, spojitev telefona in fonografa.
- 1917—1918 dela na povelje vlade za vojno industrijo.
- 1918 — povratek v lastne laboratorije k razvojljanju svetovnih problemov.
- 1927 — začetek poskusov z izdelovanjem gume iz novih rastlin, ki se dajo gojiti tudi v Severni Ameriki. Ti poskusi so zapolnili zadnja leta njegovega življenja.
- 1930 — delo na polju letalstva.
- 1931 — 18. oktobra umrl.

Edison in ameriški fantič

Neki ameriški fantič se brez pomisleka in strahu napotil staremu Edisonu pismo, v katerem ga je vprašal, kako je mogel odkriti toliko novega, kako je živel, če je igral tenis ali bral žogo, kaj je jedel in kolikokrat na dan se je kopal ali umival. In stari Edison ni smatral tega za predrznost, niti za prostaštvo, temveč je narekoval odgovor ter ga poslal dotičnemu dečku, ki se je čutil seveda zelo počaščenega, da odgovarja na njegovo pismo tako imeniten gospod.

Edisonove novine

Mali Edison je začel svojo karijero s prodajanjem novin, kakor mnogi drugi slavnj ameriški možje. Prodajal je novine v vlaklu med Post Huron in Detroitom. Da bi pa več zaslužil, je prodajal obenem tudi slaščice in sadje. Ker je imel že v mladih letih polno glavo izumov in tehničnih problemov, mu je šinila v glavo misel, da bi tiskal novine kar sam. Železniška uprava mu je dala na razpolago kotiček v službenem vagonu in tam si je Edison postavil ročni tiskarski stroj. Kmalu so začele izhajati njegove no-

vine s ponosnim naslovom »Weekly Herald«.

Edison je opravljal pri novinah vsa dela od glavnega urednika do stavca, korektorja in izdelovalca tiskarske barve. Za tiskarskim strojem je bila v vagonu polica s kemikalijami kot prvi Edisonov laboratorij. Škoda, da se ni ohranilo poročilo o kakovosti Edisonovih novin. Vsekakor s pa bile senzacije svoje vrste in celo londonske »Times« so opozorile nanje s celim člankom kot na redkost in zanimivost posebne vrste.

Kako je delal

Kljub svoji visoki starosti je delal Edison še zadnja leta svojega življenja celo po 18 ur na dan. Kadar se je ukvarjal s kakim problemom, sploh ni poznal počitka. Samo njegova žena je lahko tu pa tam posegla vmes in ga odvrnila za nekaj časa od prenapornega dela. Da ni bilo nje, bi najbrž ne bil dočkal tako visoke starosti.

Ko je ustanovil lastno tovarno, so bili njegovi izdelki dobri, toda vsi njegovi niso bili z njimi zadovoljni. Tedaj je poklical Edison v pisarno najboljši delavce in jim sporočil, da ne bo preje odnehal, dokler ne izumi popolnejšega stroja. Delavci so mu pomagali in z združenimi močmi so delali brez počitka 60 ur, dokler niso našli napačne. Edison je spal potem celih 36 ur nepretrgoma. Drugič zopet je iskal Edison novo kemično spojino. Čez noč je preštudiral vsi tehnično knjižnico, potem je pa delal poskus za poskusom. Šest tednov je jedel, pil in spal, največ pa kadil samo v laboratoriju, ne da bi legel k počitku. Spal je kar sede v naslanjaču. Ta čas je popisal 1000 listov papirja in napravil nad 2000 poskusov, predno je našel, kar je iskal.

Edisonov grob

Edisonovega pogreba se je udeležilo samo nekaj nad 400 ljudi, med njimi tudi soproga presidenta Hoovera. Pogreb se je vršil v sred v West Orange. Zalni spreved se je pomikal med gostim šparljem Edisonovih čestilcev, po ulicah in povsod je vladala grobna tišina. Edisonove zemске ostanke so prenesli na pokopališče in jih položili k večnemu počitku v senci ogromnega hrasta, Edisonovega najljubšega drevesa. Oddelek policije na konjih bo stal ob grobu 4 dni in 4 noči na častni straži.

Spomenik Kemal paši v Samsunu ob Črnem morju (glej članek v »Slovenskem Narodu« št. 229 z dne 9. oktobra str. 4).

Bivšega kralja zamenjali z vlomilcem

Kakor je navadnim ljudem ključ od stanovanja ali večnih vrat neobhodno potreben, tako je vladarjem navadno sploh neznan. Ni torej čuda, da dela bivšim vladarjem nošenje ključa preglavice in da ga radi pozabijo povsod, kjer hodijo. Življenje bivših cesarjev in kraljev ni posebno prijetno. Malenkosti, ki navadnega človeka prav nič ne motijo, so njim zelo neprijetne, ker so bili javni drugačnega življenja. Če pozabi človek doma ali kjerkoli ključ, si zna takoj pomagati. Pokliče pač ključavničarja ali pa zleze v svoje stanovanje skozi okno. Skozi okno pa seveda ne more zlesti bivši vladar.

In take neprijetne posledice svoje pozabljivosti je čutil nedavno bivši kralj Amanullah, ki živi sedaj ločeno od sveta v Clarensu pri Montreauxu. Ko se je nekega dne vračal s svojega običajnega izprehoda in prispel do svoje vile, je opazil, da je pozabil nekje ključ od večnih vrat.

Amanullah je pa energičen mož, ki ni izgubil glave, temveč je našel izhod iz kočljivega položaja na ta način, da je zlezal kar skozi okno v vilo. Clarens je pa majhno mestce, kjer je samo nekaj vil in zato se ljudje med seboj dobro poznajo in vedo vse, kar se v mestecu zgodi. Tako so sosedje opazili tudi Amanullaha, kako leze skozi okno v vilo. Ker ni mogel nihče verjeti, da bi bivši kralj lezel v vilo skozi okno, so mislili, da hoče v Amanullahovo vilo nekdaj vlomiti. Brž so obvestili policijo, ki je prihitela in aretirala Amanullaha kot vlomilca. Bivši kralj se je seveda branil in komaj je prepričal policijo, da ni vlomilec, temveč pravi lastnik vile.

Pierre Laval s svojo hčerko Jose na krovu parnika »Ile de France« med vožnjo v Ameriko.

Doma vsaj plavalne hlače

Tako je odredila pariška policija. Skozi pariško predmestje se vije vseča proga tik nad zadnjim pročeljem hiš tako, da vidijo potniki skozi okna vse, kar se godi v sobah. V eni teh hiš stane bančni uradnik Billeau, ki je zelo vnet za čistočo. Redno vsak dan se umije od nog do glave, večkrat pa celo dvakrat ali trikrat na dan, suši se pa kar na soncu. Da se bolje osuši, odpre vsa okna in stoji zdaj pri enem, zdaj pri drugem, kakor pač sije sonce. Pri tem ga pa prav nič ne moti, da ga vidijo potniki z vseče proge in da so nekateri celo kričali nanj, naj se nikar ne kaže tako, kakor ga je rodila mati. Uradnika to ni motilo, pač je pa motilo potnike. Dolgo so se zgražali, nazadnje so se pa domenili in vložili proti Billeauu tožbo, češ, da žali njihov moralni čut.

Zadeva je prišla pred sodišče, kjer je pa obtoženec izjavil, da se bo tudi v bodoče nag solnčil in sušil, ne glede na temperaturo zraka. Kategorično je izjavil, da bo počel to tudi pozimi, češ, da je že dovolj utrjen in da se mraza ne boji. Sodnik v svojih paragrafihi ni mogel najti ničesar, kar bi govorilo v obtoženčovo škodo in zato je odstopil zadevo policiji. Policija je pa naročila Billeauu, da mora v bodoče pri kopanju doma nositi vsaj plavalne hlače. To je Belleau tudi obljubil in tako je zadeva zaenkrat urejena.

Zakaj nehamo rasti

Biologija nas uči, da se vsaka celica deli, da nastane iz ene dve, iz dveh štiri, iz štirih osem itd., in da s postopnim deljenjem organizem raste. Zda pa nastane vprašanje, zakaj ne gre to deljenje v neskončnost, zakaj človek ne zraste v orjaka, zakaj ne postane miška tako velika kakor slon.

Skrivnost rasti je v tem, da ohrani narava harmonijo vsakega živega bitja. Harmonijo bitja dobi vsak zdrav organizem že v zibelki. Pravilna rast preneha takrat, ko organizem spolno dozori. Tedaj stopi namesto rasti plojenje, ki ni v bistvu nič drugega, nego uadaljevanje rasti, čigar posledica je novo bitje.

Preteklost atentatorja Matuschke

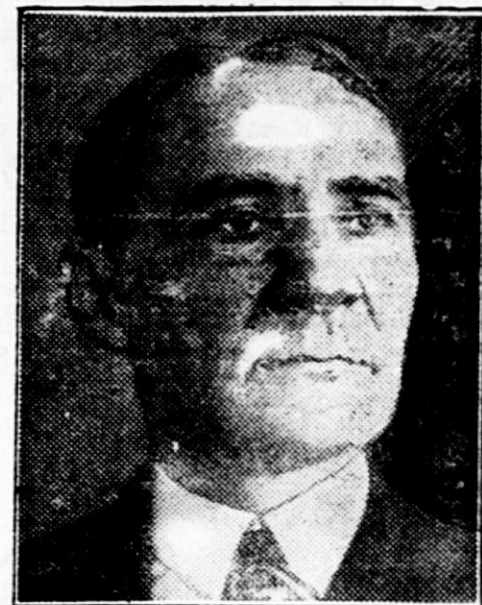
Budimpeštanska policija zavrača vest, da bi bil Silvester Matuschka kdaj zaposlen pri nji. Na policijskem ravnanju-stvu in sicer na oddelku za potne liste v Budimpešti je zaposlen bivši nadporočnik Karel Matuschka, ne pa Karel

Silvester Matuschka. Sedanji policijski uradnik je bil res častnik zloglasnega Heijasovega detachmenta. Subotički »Deutsches Volksblatt« priobčuje pogovor z Matuschkinim očetom v Cantaderu. Starec je dejal, da je nastopil njegov sin vojaško službo pri 6. honvedskem polku v Subotici in da se je udeležil vojne na vseh bojiščih. Dvakrat je dobil Signum laudis, imel je pa tudi srebrno in bronasto kolajno za hrabrost.

Prebivalci Cantadera pripovedujejo, da se je vrnil Matuschka z bojišča s polnimi žepi denarja, ki ga je baje na umiku avstro-ogrskemu armade naropal. Po prevratu je bil pomočnik poveljnika zloglasnega terorističnega Heijasovega odreda. Njegov oče pravi, da se je sin

zelo odlikoval pri likvidaciji komunističnega puča v Budimpešti, zadnje čase se je pa v pismih in tudi ustmeno pritoževal, da so ljudje hudobni in brezbožni. Rad je citiral sveto pismo in večkrat je pravil, da je potrebno človeštvo veliko osvobodilno dejanje, da postanejo ljudje zopet dobri in srečni. Ze takrat je njegov oče mislil, da sin ni pri zdravi pameti, temveč da ga je napadla verska blaznost, ki v onih krajih ni redka.

M. Wilden, francoski poslanik v Šanghaju

Voronov bo lečil raka

V Parizu zboruje mednarodni kongres zdravnikov, na katerem je nastopil slavnj ruski pomlajevalec dr. Voronov s presenetljivo izjavo. Gre za zatiranje najstrašnejše bolezni raka. Prof. Voronov je pokazal zdravnikom pot, po kateri naj bi krenila moderna zdravniška veda, če hoče zatreti to strašno bolezen. Pravil je, kako je delal dolga leta poskuse s prenašanjem raka na opice, kar se je zdelo v začetku nesmiselno. Dotlej še nikoli niso opazili raka na živalih. Ta grozna bolezen je bila pridržana samo kroni stvarstva, človeku.

Voronov je začel svoje poskuse na podlagi znanega dejstva, da so velike opice, gorila in šimpanz, po konstrukciji telesa tako sorodne človeku, da bi mogle deliti z njim tudi njegovo žalostno prvenstvo raka. In res se mu je posrečilo prenesti raka na gorilo in šimpaza. Zda hoče iz bolnih opic pridobivati serum, s katerim bo cepil ljudi proti raku. Zdravniki so sprejeli to vest z velikim zadovoljstvom, nesrečeži, ki jih razjeda rak, jo pa sprejmejo seveda še z večjim veseljem, če bo slavnj Rus svojo obljubo res izpolnil.

Novi španski mornariški minister Jose Giral, rektor madridske univerze.

Fritz Engler, oficir nemške mornarice, je odplul z majhno jadrnico iz Porta (Portugalska) in hoče v 70 dneh prepluti Atlantski ocean.

Traktor.

V Rusiji so vprašali mužika, kako je zadovoljen s traktorjem.

Mužik se je popraskal za ušesom in odgovoril: — Orje, da se vse kadi, gnoja pa zlodej ne daje.

Tudi jubilej.

— Jutri proslavimo jubilej naše skužkinje.

— Kako to? Saj je pri vas šele dve leti.

— Da, toda ta je že pet in dvajseta.

Komplikacija.

— Naš sosed si je predvčerajšnjim nalomil roko, danes je pa že na mrtvaškem odru.

— Beži no! Kako se je pa to zgodilo?

— Nastala je komplikacija, povozil ga je še avtomobil.

Emile Gaborian:

68

Vampirji velemesta

Roman

In po kratkem, preračunanem molku je Dauman pripomnil:
— V ovadbi, ki bi jo sestavil jaz, vi pa podpisali, bi lahko omenila, da niste bili vzgojeni svojemu stanu primerno, da vam izobrazba sploh ni bila dostopna, da vas oče izrablja kot slugo. Je vas oče kdaj udaril?

— Se nikoli.
— Nič ne de, v ovadbi lahko kljub temu napiševa, da vas pretepa. Ah, najni razlogi bodo za zagovornika prepričevalni. Ves kraj lahko recimo potrdi, da ima vaš oče sicer za dobra dva milijona samo zemljišč, pa ste bili vendar tako daleč predmet sočutja, da vas v Bivronu niso klicali drugače kakor »ta mali divjaček iz Champdoca.«
Norbert je planil pri teh besedah pokonci.

— Kdo si je drznil nazivati me tako! — je zakričal ves iz sebe. — Povejte! — Ta izbruh jeze, ki seveda ni bil mišljen resno, ni presenetil Daumana.
— Vaši sovražniki, — je odgovoril, — ali vsaj sovražniki vašega očeta in teh je mnogo...
— Vendar pa hočem...
— O, vi, gospod markiz, imate samo prijatelje in sicer še več, nego si mislite, posebno pa med ženskami. Glejte, bilo je baš ta četrtek. Nekdo je govoril o vas vpricho Diane de Sauvebourg in že vaše ime ji je poglavo vso kri v glavo. Poznate gospodično Diano?

Čuteč, da mu kri zaliva obraz, je Norbert povesil glavo in molčal.
Toda ta čas je zakukala stara ura, ki je krasila »prezidentov« kabinet, in Norbert je prestrašeno planil pokonci.
— Poldne je že! — je vzkliknil. — Pri nas bo že obed. Kaj poreče oče?

— Kaj se ga res tako bojite?
Toda Norbert ni slišal tega posmehovanja; odšel je k svojemu vozu in pognal konje, da se je kar kadilo za njimi. »Prezident« je stal na pragu in gledal za njim.
— Le poženi konje, fant, le požuri se! — je mrmral sam pri sebi. Nisi mi zaklical »na svidenje«, vendar sem pa prepričan, da se še vrneš. Imam še tretje sredstvo, ki ga boš sprejel, ker hočem jaz. Ah, gospod vojvoda, le pazite se!

III.

Dauman ni lagal, ko je dejal Norbertu, hoteč razvneti njegov gnev:
— Ne pravijo vam drugače kakor »divjak iz Champdoca.«
Samo da ljudje temu zdevku niso pripisovali nobenega razžaljivega pomena. Za mladeniča tako ogromnega premoženja se je zanimal ves kraj in še bolj kakor moški so se zanimala zanj ženske. Matere, ki so imele za možitev godne hčere, so sanjale o »divjaku iz Champdoca« kot o svojem bodočem zetu. Toda kako priti do njega ali kako prikleniti ga nase?

Ta poskus, ki ga ni tvegala nobena mati, je sklenilo napraviti še čisto mlado, energično dekle.
To pogumno dekle je bila Diana de Sauvebourg.
V svojem osemnajstem letu, ki ga še ni bila izpolnila, je veljala Diana za eno najlepših deklet v Poitu in sicer po pravici. Bila je dokaj velika in plavalasa. Čaru njenih bujnih las in njenega smehljaja se ni mogel nihče protiviti. In bila je izredno energična.
Njen oče je bil zelo bogat, imela je pa deset let starejšega brata. Ta bo podedoval večino.
Diana je prišla ta čas iz samostana, kjer se je vzgajala in slišala je o »divjaku iz Champdoca«. Takoj drugi dan je šla poizvedovat in informacije, ki jih je zbrala, so bile take, da kaj takega niti v sanjah ni pričakovala. Začela je torej zadevo študirati od prijetne in neprijetne strani.
Prijetna stran je bila, da bi postala vojvodinja, da bi imela ogromno premoženje, da bi živila v Parizu in kraljevala predmestju Saint-Germain.
Neprijetna stran je bilo pa težavno srečanje z Norbertom in vojvodina lakomnost.
Predno se je pa odločila poskusiti svojo srečo, je hotela videti Norberta. Dala si ga je pokazati prihodnjo nedeljo v cerkvi in že na prvi pogled se ji je prikupil. Všeč ji je bila njegova močata lepota, bistre oči in lepo vedenje pod siromašno obleko.
Z žensko rahločutnostjo je uganila, da je nesrečen in razjarjen, da trpi. Smilil se ji je in čutila je, da ga bo ljubila, da ga že ljubi... Staršem tega seveda ni povedala.
Diana de Sauvebourg je bila zelo romantična, obenem pa tudi zelo energična. Sklenila je takoj, da se mora seznaniti z Norbertom in sicer po golem naključju. Toda kako?

Kar ji je šinila v glavo srečna misel. Naenkrat jo je obšla dobrodušnost. Pomagati bolnim, starčkom in nedolžnim otročkom, to je postalo njen edini poklic. Vsak hip si jo lahko srečal zunaj, včasih v spremstvu sluga, ki je nosil za njo košaro z živili, večinoma pa samo. Nihče ni opazil, da so prebivali vsi Dianini varovanci od poti proti Bivronu, posebno pa v okolici gradu Champdoc.

Toda zaman je hodila vedno pogosteje z doma, zaman je menjavala ure in hodila zdaj po stezicah, zdaj po glavni cesti — »divjaka iz Champdoca« ni bilo na izpregled.
Norbertovo življenje je bil namreč izpremenil nepričakovani dogodek. Dober teden po pogovoru s sinom je dejal vojvoda Norbertu pri obedu:
— Delal ne boš več tako kakor doslej. Nadzoroval boš druge. Ukazoval jim boš pod mojim vodstvom.
Norbertu se je na obrazu poznalo, da očetu ne verjame.
— Saj nisi več otrok, — je nadaljeval vojvoda, — hočem, da postaneš še pred mojo smrtjo samostojen, da te pozneje nenadna svoboda ne omami.

Vstal je, odšel v kot dvorane, snel s stene prekrasno lovsko torbo in jo izročil sinu, rekoč:
— Zadovoljen sem s teboj in tu je dokaz. V tej torbi najdeš puško in vse prtilikline. Moj čuvaj Thomas je prignal davi zate lovskega psa, ki je privezan v drvarnici. Na lov boš hodil. Mlad človek ne more biti brez zabave. A ker ima lovec tudi nepričakovane izdatke, sem ti namenil nekaj denarja. Evo ga, toda nikar ga prehitro ne zapravi.

Stari bi bil lahko še dolgo govoril. Sin je stal široko odprtih ust in tako presenečen, da niti roke ni iztegnil po dukatih, ki mu jih je ponujal oče; celo lovsko torbo ni odprl, da bi pogledal, kaj je v nji.
To pa vojvodi ni bilo po volji.
— Jarmicoton! — je zagodrnjal, — nekam hladno sprejemaš dokaze moje radodarnosti!
Norbert je spoznal, da ne sme več molčati; napel je vse sile in zajecjal:
— Hvala vam za vašo prijaznost.

S tem pa Norbertu ni bilo prav nič ustreženo. Prepozno je bil prišel s svojo velikodušnostjo.
Toda lov se je bil že začel in zato je hodil s svojim psom Brunom redno vsak dan na lov. V psu je bil dobil končno dobrega tovariša.

Ni pa mogel pozabiti na Daumana. Informiral se je o njem pri delavcih in vsi so mu odgovorili, da je »prezident« nevaren človek, zmožen vsega. Kljub temu je sklenil posetiti ga in vprašati za svet. Ta korak je pa odlašal in to je bil zadnji svarilni glas pred prepadom, kamor ga je hotela pahniti nelzprosa usoda.

IV.

Dauman je čakal v trdnem prepričanju, da se Norbert prej ali slej oglasi pri njem. Skoraj od ure do ure mu je bilo znano vse, kar se je godilo na gradu Champdoc, saj je imel povsod vo-hune. Zadnji pogovor starega vojvode s sinom so mu tolmačili skoraj dobesedno. Dobro mu je bil znan tudi Norbertov položaj.

Norbert je bil ves teden hud notranji boj, nazadnje je pa le sklenil potrkati na vrata sovražnika svojega očeta.

— Rad bi se z vami posvetoval, — je začel, — v zadevi, ki je vam že znana; ker nisem izkušen, se obračam na vas.

Daumanu so se zaiskrile oči od prikritega veselja, toda popraskal se je za ušesi.

— Veste kaj, gospod markiz, povem vam po pravici. Če mi zamerite ali ne... — Ne bom vam zameril, kar brez skrbi povejte.

— No torej, razmišljal sem o tej stvari. Siromak sem, gospod markiz, in nočem se vmešavati v take zadeve. Če vam kaj svetujem, prekrizam račune vašega očeta. Ali si morete misliti mene, Daumana, v borbi z vsemogočnim in neizmerno bogatim vojvodo de Champdocom? Kaj bi se zgodilo, če bi zvedel za mojo predrznost?

Norbert je spoznal, kam Dauman meri, in požuril se je z odgovorom:
— Lahko sem »divjak«, ovaduh pa ne znam biti. Če vam obljubim, da ne bom nikomur črnil besedice, me nobena sila na svetu ne pripravi do tega, da bi prelomil besedo. Razumete?

— Ah, tako!
— Nikoli ne zve nihče od mena, da ste mi kaj povedali; častna beseda, da bom znal molčati.
Daumanu se je zjasnil obraz.
— Povejte mi torej, kaj naj storim, — je nadaljeval Norbert.

Dauman je pomežiknil in odgovoril:
— Nič, gospod markiz. Do polnoletnosti imate še picla tri leta; potrpežljivo morate čakati.

Visokega niso zidali škofje

Odgovor g. L. P., ki se opira na ustno izročilo in trdi nasprotno

Ljubljana, 24. oktobra.

Pred mesecem sem v našem listu napisal, da Visokega v Poljanski dolini niso zidali škofje iz Freisinga, temveč da ga je zidal slovenski kmet. Obenem sem tudi pojasnil, da ni mogoče, da bi bili sedanje mogočno poslopje zidali škofje iz Freisinga, ki so se tako malo brigali za Loško gospodstvo, da je le redkokdaj kak škof pogledal svojo posest, še manj so pa hodili sem na lov, ker so imeli doma na Bavarekem dosti lepših revirjev. Lovskih gradčev jim torej ni bilo treba zidati in lovskega gradčiča tudi druge niso postavili v Loškem gospodstvu. Edini grad, ki je ostal razen škofjeloškega gradu od njih, je grad pri sv. Duhu, sedaj last g. dr. Jerneja Demšarja. Pa niti tega niso zidali škofje sami, temveč njih uradnik mestni glavar Lambfrizhaim v Valvasorjevih časih. Bolj kakor za lov so se škofje pač brigali za našo zlato pšenico in zato še sedaj stoji na Spodnjem trgu in škofji Loka njih velikaška kašča. Ker so pa imeli dosti žita, zato so škofje imeli tudi mlino, le o kakem njihovem lovskem gradčiču ni nikjer sledu.

V našem narodu globoko vкорinjenjena ponižnost pred gospodo je pa mojemu dragemu prijatelju Lovru iz Poljan, znamenemu razlagatelju Tavčarjevih spisov, narekovala v nedeljo dne 4. t. m. v »Jutrce« trditve, da je Visoko popolnoma gotovo nekdanja škofovska last. Zgodovinar poljanske doline g. L. P. se sklicuje na ustno izročilo, torej na nezanesljive podatke in na pogršno mnenje, ki se je razširilo celo v učne knjige. Smo pač taki, da nimamo več respekta pred plemenito gospodo in se nam zdi lepše, da so si tako ponosno domačijo postavili slovenski kmetje, kakor če bi bil njen ustanovitelj najmočnejši tuji velikaš.

Ustno izročilo zna sploh povedati mnogo najlepših pripovedk, ki imajo večkrat celo drobno zrno resnice v sebi. Kar se Visokega tiče, je pa na ustnem izročilu le toliko resnice, da so bili Visočani podložniki Loškega gospodstva, kakor tudi vsi njih sosedje.

Prvič se Visoko imenuje v urbarju Loškega gospodstva l. 1291. Tam so našete vasice, vsi kmetje in njih dajatve. Med drugimi zapiski tudi čitamo: In villa Wizzoch sunt iii hube culte et soluentes ouem sancti Georli ut priores, kar se po naše pravi, da so na Visokem tri obdelane kmetije, ki morajo odrajtovati jagnje sv. Jurija kakor prejšnji — namreč kmetije. Vsaka kmetija je torej dala gradu o sv. Juriju po enega jagnčka. O lovskem gradčiču, še manj pa o škofovskem gradu, torej pred 640 leti ni sledu, zato pa pogledjmo, če so ga morda škofje kupili in zidali pozneje.

V škofji Loka je bilo le malo škofov. Konradu je l. 1322. prezeal sluga pri britju vrat, škofa Leopolda je pa l. 1381. vr-gel konj raz sedanji kapucinski most v Selščico naravnost v naročje hladne smrti. Ta dva nesrečna škofa sta v škofji Loka tudi pokopana. O drugih škofih vemo, da je l. 1475. obiskal Loko škof Sikst, l. 1499. tudi škof Filip in ba je 1698. tudi škof Janez Francišek, ki je pri ogledovanju svoje deželice morda obiskal tudi bogatega svobodnjaka Kalana na Visokem.

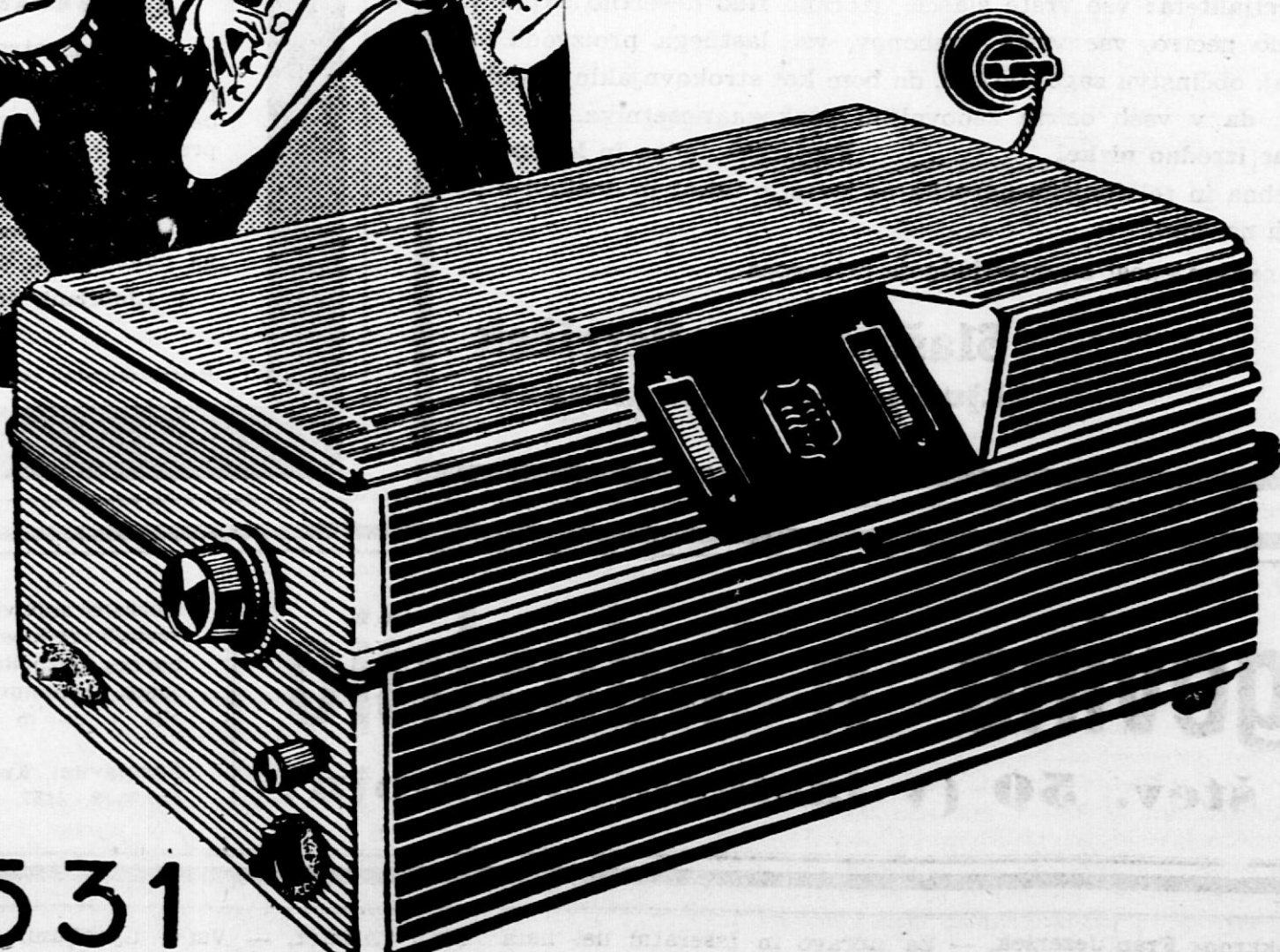
V urbarju Loškega gospodstva iz l. 1500. ki je ohranjen v državnem arhivu v Monakovem, imamo imena gospodarjev teh treh kmetij. Pisali so se: Gregor Storman, drugi je bil Matevžev Gašper in tretji Polonin Jur. V teh davnih časih namreč kmetje še niso imeli stalnih primkov, kakor jih še danes po večini nimajo naši bratje na Balkanu, kjer se imenujejo enostavno po očetovem imenu. Če je Jovanovemu očetu ime Živko, se Jovan piše Živkovič, njegov sin pa Jovanovič i. t. d. L. 1560 sta pa že dva grunta združena in imamo torej že sedanje Visoko, kjer tudi ni več treh gospodarjev, temveč sta samo še dva, namreč Debelaki pri Krnišniku in Tavčarji kot nasledniki Kalanov na Visokem. Tega leta čitamo namreč, da je bil prvega posestva lastnik Andrej Storman, drugega posestva njegov sin Gregor, pri Krnišniku je pa gospodarił Tomaž Legat, sin Marjete. L. 1577 in tudi 1586 so bili gospodarji vseh treh kmetij Stormani. Tudi l. 1625 čitamo v urbarju, da je Janez Stibell kupil od Matevža Smoleta dva grunta, tretjega je pa imel Matija Telban. V Tavčarjevi »Visoški kroniki« opisani Kalani so prevzeli Visoko l. 1656 in sicer je bil prvi gospodar Filip Kalan, ki se je tedaj pisal Khällain, njegov sosed je bil pa Gregor Telban. Kalani so ostali na Visokem do 90. let minulega stoletja, ko so izumrli z Manico poročeno Hafner, od njenega sina Antona, sedanjega slovitega dumaškega inženjerja, je pa posestvo kupil dr. Ivan Tavčar.

Se nekaj o slikah škofov na Visokem, ker L. P. trdi, da so portreti lastnikov. Takega portreta ni nobenega, da bi mogel biti lastnik, saj je najstarejša slika iz konca 17. oziroma iz pričetka 18. stoletja, ko so bili lastniki Visokega Kalani, škof Janez Francišek Ecker v Kaepfing, ki ga je dr. Tavčar omenil v »Visoški kroniki«, je namreč vladal od l. 1695. do 23. februarja 1727. In je menda 1698. videl tudi škofjo Loko. V tej dobi je bilo zidano tudi sedanje poslopje na Visokem in prav nič ni čudnega, če je gospodar Kalan okrasil svojo novo hišo s portretom svojega gospoda, ker ga je — kakor že rečeno — morda celo pozdravil v svoji hiši. Feliks Ziga Hanibal pl. Schratzenbach, ki je tudi njegov portret na Visokem, je bil ljubljanski škof od l. 1728. do l. 1742., nikdar pa ne brizinski, kakor so doslej mislili. In tudi tega škofa so kot velikega gospoda obesili Kalani na zid, čeprav ni bil lastnik Visokega.

Kdor je posebno vnet za ustna izročila, bo morda dejal, da se v urbarjih lahko najdejo še drugi podatki, kar je pa seveda popolnoma nemogoče, saj so ravno v teh urbarjih, ki so sedaj last univ. prof. dr. Milka Kosa in se mu zahvaljujem tudi za današnje podatke, navedbe tako točne, da spoznamo natanko vse njive in travnike ter sploh vsa zemljišča, razen tega pa celo kaj in koliko so kmetje na svojih njivah pridelali, kakor tudi vse dajatve župniku, mežnarju in loški graščini.

G. L. P. naj mi torej ne zameri — ali z ustnim izročilom to pot ni nič, ker so Visoko zidali in bili tega prekrasnega kotička naše zemlje gospodarji vedno le slovenski kmetje.

A. G. - Ante

2531

PHILIPS

ZOPET NA ČELU...

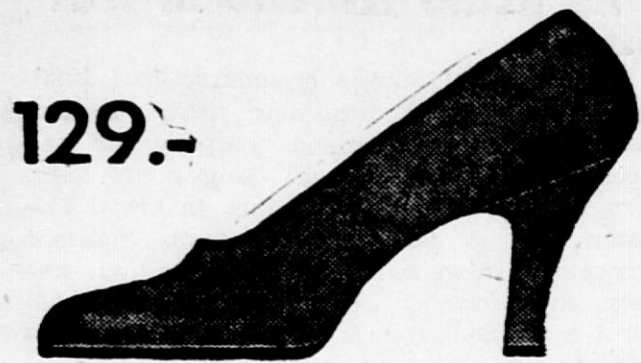
Ko so se preje zahtevali aparati z dobrimi rezultati in se ni vprašalo za ceno... tedaj so bili Philipsovi aparati oni, kateri so tudi najkritičnejšega poslušalca zadovoljevali.

Danes poslušalec zahteva isti efekt toda za nižjo ceno... in zopet so Philipsovi aparati oni ki dajejo najboljše rezultate, najbolj lahko rokovanje, najčistejšo reprodukcijo za sorazmerno nizko ceno.

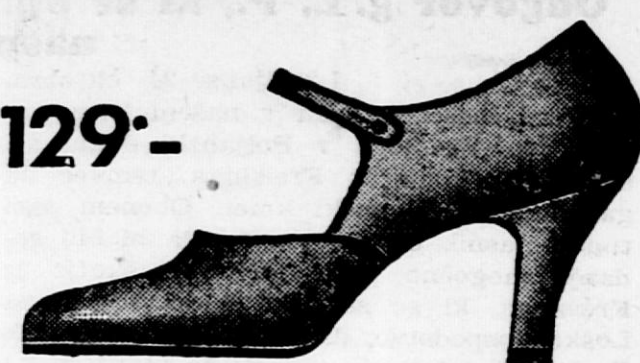
Rata**Vsaki obleki ustrezni čevlji.****Rata**

Več parov nogavic

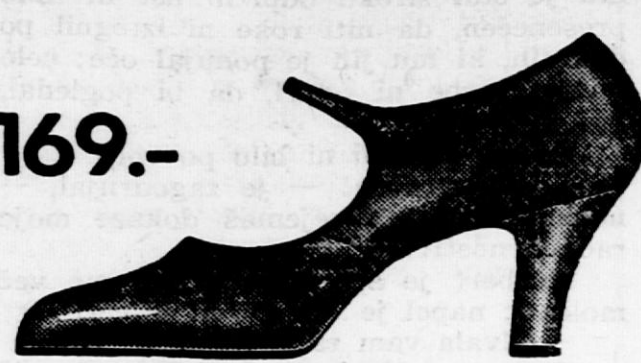
Vrsta 9715-03

Ti so jako priljubljeni za ples in družbo. Iz belega ali črnega atlasa z visoko peto tudi za Din 129.—

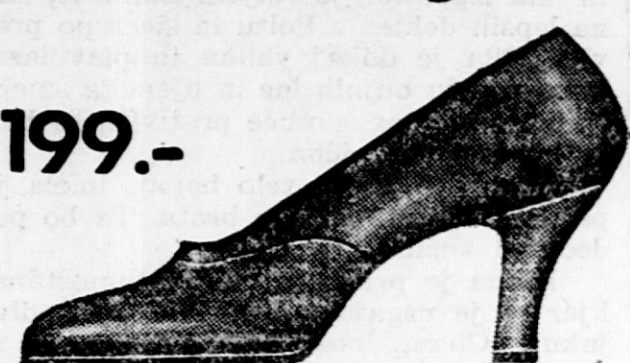
Vrsta 9775-03

Okusni atlasni čevlji z elegantno in visoko peto. Bela barva je ustrezna Vašim plesnim oblekam. Iz črnega klota za Din 69.—

Vrsta 9845-03

Čevlji za vsako priliko. Imamo jih iz laka, ševroa in semiša. Jako so enostavni in elegantni. Za ulico in družbo so vam ti čevlji vsekakor potrebni.

Vrsta 9805-54

Elegantni in lepi čevlji s podplatom kačje kože. Imamo veliko izbiro iz laka, semiša in boksa z različnimi temnejšimi odtenki.

Prijeten občutek imate, ako pogosto menjate nogavice. Imamo bogato izbiro različnih nogavic vseh modernih barv za vsako obleko in za vsak dan. Obračajte se na naše prodajalce. Oni vam bodo najbolje priporočili, katere nogavice si izberite.

Advokat**dr. Josip Klepec**

Je preselil svojo pisarno v novo palačo „Grafike“ vogal Miklošičeve-Masarykove ceste št. 14

Slabi zobje

Izvirno najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprn. Obe bibi odstranite že z enkratno uporabo krasno očiščujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo, ki stane Din 8.— Velika tuba stane Din 13.— Dobiva se povsod.

OSVALD DOBEIC

Ljubljana

PRED SKOFIJO ŠTEV. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah.

Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in O. M. S. predmetov.

NA DEBELO!

NA DROBNO!

Najboljši brnski blagovi

Zajamčeno čistotnostne moške in damske blagove

zadnjih novosti za jesensko in zimsko sezono

razpošilja starorenomirana zaloga tvornice sukna

SIEGEL-IMHOF, BRNO

Palačkovo tr. 12, Češkoslovaška.

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najso-

ludnejša izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci

zastonj in poštne prosto.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na upravljanje brez znamke ne odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

MORSKE RIBE!

Danes sveže pošiljke! Vina dal-matinska iz lastnih vinogradov; novo in mošt po Din 10.— se toči v gostilni na dvorišču Hotela Tratnik, Sv. Petra cesta 25 in v šiški, Medvedova ulica 30 v gostilni »Primorje«. — Se priporoča Sunara. 2933

NA OBROKE

lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge ujetajnih trgovcev v Ljubljani, Cigaletova ulica 1 (pri sodnijski). 93/L

500 DINARJEV TEDENSKO plačamo zgornjim osebam s številnimi poznanstvi! Perssons, Ljubljana, Poštni predal 307. — Znamko za odgovor! 86/L

URE POPRAVLJA

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/1, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

POZOR LESNA INDUSTRIJA Avtomatska stružnica, fabrikat Kirchner, nova, za izdelovanje najraznovrstnejših struženih predmetov — ugodno napredaj. — O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. 2948

ZENITNA PONUDBA

Vdovec srednje starosti, na deželi, s par otročki, trezen, miren in usmiljenega srca z 200.000 Din prihranka, se želi poročiti in ne gleda na bogastvo, ne na lepoto, samo na primeren stavek. Denar postranska stvar, seveda če bi bilo denarja še več, bi bil lepši napredek za gospodarstvo. — Tajnost zajamčena. Ponudbe če mogoče s sliko na upravo »Slov. Naroda« pod »Obrtnik 2952«.

Klavirji!

pianini

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bö-sendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hülz, Stingl original, ki so nesporno najboljše! (Lahka, precizna mehanika.) Pro-daja jih izključno le sodni iz-vedenec in bivši učitelj Glas-bene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7

(vogal Beethovnovе ulice)

Najcenejša posojevalnica.

NAZNANILO OTVORITVE!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvorila v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 6, v palači »Dunav« najmo-dernejšo, higijenično in z vsem komfortom opremljeno

slasčičarno in kavarno

Cenjeni posetniki bodo imeli na razpolago vse mrzle in gorke pijače, kavo, čaj, čokolado itd., vse vrste likerje, desertna in do-mača vina, s specijalnim hladilnim strojem pripravljen vedno sveži sladoled, parfait in razne kreme.

Specijaliteta: vse vrste slaščic, izbrano fino desertno čajno in slano pecivo, vse vrste bonbonov, vse lastnega proizvoda. — Cenj. občinstvu zagotavljam, da bom kot strokovnjakinja nudila vse, da v vseh ozirih zadovoljim vsakega posetnika.

Cene izredno nizke! Postrežba točna in kulantna! Osebna in telefonična naročila se izvršijo takoj in dostavijo po želji na dom.

Za naklonjenost se najvljudneje priporoča

Slaščičarna Petriček

Ljubljana, palača »Dunav«

Telefon 23-59

Prav mehko in brez skrbi na teh preprogeh se sedi!

PREPROGE

VSEH VRST IN VELIKOSTI!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Makulturni papir

kč a Din 4.—

prodaja uprava »Slovenskega Naroda«

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravičnega zaračunava-nja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Izdelujejo se naj-novejši modeli o-troških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Naj-nizje cene. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozič-kov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti Din 7.—, Stenski prti rdeče ali modro obrob-ljeni Din 10.—, prtički od 1.— Din naprej, blazine, mille itd. Novi vzorci, čisti tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Vezenje zaves, perila, monogramov, entlanje, ažuriranje. »Breda« žepni robci komad Din 2.—, beli in barvasti batist žepni robci vezeni komad Din 6.—.

Židanik Franc

orož. stražmojster v pok.

po dolgem mukapolnem trpljenju, previ-den s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ne-deljo dne 25. oktobra 1931 ob 4. uri popol-dne iz hiše žalosti, švabičeva ulica št. 15, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 24. oktobra 1931.

ŽALUJOČI OSTALI

Mestni pogrebni zavod

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsako-vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predloži in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter naka zila v tu- in inozemstvo safe - deposita itd. itd. itd.

Brzjavke: Kredit, Ljubljana. — Telefon št. 2040, 2457, 2548. Interurban 2706, 2806.